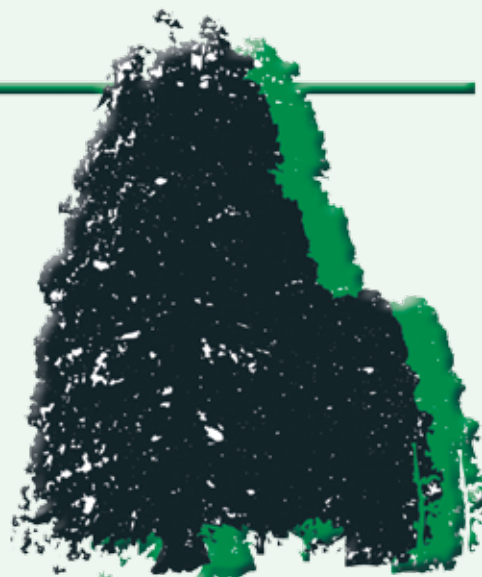

ŠZM SEKVOJ

MAJ, veliki traven / 2019

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Foto: Vid Ponikvar, Sportida

Čestitke kralju novomeških kock

Marko Kump, naš krajan, po zmagovitem sprintu na prenovljenem Glavnem trgu v Novem mestu, 6. aprila 2019

(Vir: <http://www.adria-mobil-cycling.com>, foto: Vid Ponikvar, Sportida)

Išče se brv

Lansko leto se je ob hudih nalivih in povodnji neznano kam odpeljal hlod. Koliko se jih je že. Ampak to ni bil navaden hlod. Bil je nepogrešljiv masiven kos lesa, po katerem so topotali otroci, ki so kljub reku

»Mladost je norost. Čez vodo skače, kjer je most« raje izbrali varnejšo pot. Po njem so stopali starejši z negotovim korakom in se držali za preprost lesen oprimek, ki je pomagal pri ohranjanju ravnotežja. Po njem so naglih korakov šli vsi tisti, ki so si komaj utrgali eno uro na dan za svojo kondicijo, da so stekli do Cerovca in nazaj. Ta hlod ni bil navaden hlod zato, ker je povezoval en breg z drugim. Ni bil navaden hlod, ker je mnogim omogočal pešpot do vinske gorice in prihranil nekaj korakov.

In smo iskali hlod. Marsikdo je že prišel do Vejarja, pa se spomnil, da ne more čez. Nekateri so vzeli zalet in srečno pristali na drugi strani, drugi so raje modro premislili in naredili tistih nekaj korakov do cestnega mostu. Med iskanjem hloda se je vmes našel nadomestek. Ozek tram. Zasilna rešitev.

Ne najbolj zanesljiva. Po kar nekaj mesecih pa je načrtno iskanje nekaterih krajanov obrodilo sadove. Hlod se je našel, daleč naprej od svojega prvotnega mesta, pohodniki so ga s skupnimi močmi prinesli nazaj in zdaj znova služi svojemu namenu.

Zakaj bi človek izgubljal toliko besed o nekem hlotu? Ker je treba. "Treba je mnogo preprostih besed kakor: kruh, ljubezen, dobrota, da ne bi slepi v temi na križpotjih zašli s pravega pota," pravi Pavček. Treba nam je mostov. Treba je pisati o tem, kar povezuje eno stran z drugo. Brvi so vez med levim in desnim bregom. Med vzhodom in zahodom. Med njimi in nami. Med sosedi. Med vasjo in mestom. Med krajevno skupnostjo in občino. Med komaj opaznim grmičkom in veličastno sekvojo. Med vsemi nami, ki smo včasih tako osupljivo različni, a si želimo ohranjati naš kraj in odnose v strpnosti in miru. Ki želimo paziti na ta naš hlod. Da ga spet kaj nepričakovanega ne odnese.

Naj tudi Šum sekvoj pripomore h krepitvi sodelovanja in edinosti med nami.

Karmen Jenič

Drage krajanke in krajani Birčne vasi,

hvaležen sem, da ste občani na novembrskih lokalnih volitvah prepoznali in nagradili prizadevanja ekipe, s katero smo se pred štirimi leti v vodenje občine podali z jasno usmeritvijo: Mestna občina Novo mesto ne bo več izpuščala razvojnih priložnosti. Še več, ustvarjala jih bo tudi sama.

Ta obljuba je po štirih letih uresničena, kar dokazuje tudi nagrada Zlati kamen, ki smo jo marca prejeli kot razvojno naju-

spešnejša občina v Sloveniji. Uspešno smo izvedli sanacijo občinskih financ, kljub ambiciozni investicijski naravnosti zmanjšali zadolženost občine in bili nadvse uspešni pri pridobivanju evropskih in državnih sredstev. Delovanje širše občinske uprave je učinkovitejše in bolj transparentno. Opredelili smo načrt razvoja občine do leta 2030, izvedeno je bilo skoraj 300 različnih projektov, od tega nekaj več kot 230 infrastrukturnih. Med njimi je gotovo potrebno izpostaviti konec prekuhavanja vode, energetska sanacijo 27 javnih objektov, skoraj 150 projektov, nastalih v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, in prenavo mestnega jedra, ki jo zaključujemo v teh dneh

Izzivov pa kljub zavidljivi beri opravljenega ne primanjkuje. V prihodnjih letih bo tako ključno nadaljevati s prizadevanji za izboljšanje prometnega omrežja. Konkretno si želimo v tem mandatu izgradnjo novega mostu čez Krko v Ločni in začetek gradnje drugega v Srebrničah. Prav tako bomo nadaljevali s trajnostnim razvojem občine.

Pomemben gradnik pri ustvarjanju pozitivne zgodbe so prav gotovo tudi krajevne skupnosti, s katerimi si vsako leto prizadevamo krepiti sodelovanje in po najboljših močeh reševati izzive, ki so bili prej vse prevečkrat zapostavljeni. Na začetku mandata smo povečali sredstva za delovanje krajevnih skupnosti, kar pa smo v prihodnjih letih nadgradili z razpisom za sofinanciranje projektov. Rezultat tega so uspešno izvedeni projekti, ki pomembno prispevajo h kakovosti življenja v naši občini, hkrati pa nas zavezujejo k nadaljevanju te dobre prakse v prihodnje.

Tudi v vaši krajevni skupnosti bo v naslednjih mesecih v ospredju izboljšanje prometne infrastrukture, saj sta osrednja projekta v letošnjem letu gotovo rekonstrukcija regionalne ceste med podvozom in osnovno šolo ter ureditev avtobusnega postajališča. Februarja smo z ministrstvom za infrastrukturo že podpisali sporazum o sofinanciranju za rekonstrukcijo omenjenega odseka, izvedba pa je predvidena v letih 2019 in 2020. V naslednjih tednih bomo objavili razpis za izvajalca gradnje avtobusnega postajališča, kar bo omogočalo izvedbo gradbenih del v tem letu. V letu 2019 pa bomo na odseku med Šukljetovo in izvozom za Regrške Košenice nadaljevali tudi z rekonstrukcijo ceste skozi naselje Šmihel, kar vam bo prineslo urejeno in varnejšo povezavo z mestom.

Verjamem, da bomo z zglednim sodelovanjem nadaljevali tudi v prihodnje. Želim vam, da ste ponosni na svojo krajevno skupnost in občino ter da še naprej aktivno prispevate svoj kamenček v mozaiku naših skupnih prizadevanj za uspešno novomeško zgodbo.

Gregor Macedoni,
župan Mestne občine Novo mesto

Delo Sveta KS Birčna vas

Najprej naj se v imenu članov Sveta KS Birčna vas zahvalim za izkazano zaupanje za vodenje krajevne skupnosti v naslednjih štirih letih. Po svojih najboljših močeh in vodenju se bomo trudili za izboljšanje našega življenjskega okolja.

Najprej se bomo ozrli na pot v letu 2018, ki smo jo prehodili še s prejšnjo ekipo.

Poglejmo, kako so potekali postopki in dela, kar zadeva urejanje prostora. Kot že doslej smo želje in možnosti uskladili in se prijavi na razpis MO Novo mesto glede sofinanciranja projektov. Nekatere ideje so bile izražene že v prejšnjem letu, a realizirali smo jih v letu 2018.

Uspelo nam je urediti pešpot v centru Birčne vasi, ki smo jo tudi osvetlili z javno razsvetljavo, in igrišče ob njem. Nameščena

so igrala in fitness naprave. Ta projekt smo poimenovali prostor za druženje krajanov. Ob prižigu prvih javnih luči v centru Birčne vasi lahko rečemo, da so bili storjeni prvi koraki k ureditvi kraja. Na nas je, kako bomo ta prostor in naprave uporabljali in urejali.

S sofinanciranjem je bila izvedena preplastitev ceste k pokopališču in cerkvi v Stranski vasi ter asfaltiranje dela lokalne ceste na Vrhu pri Ljubnu, v zaselku Škrile.

V marcu 2018 je bila v šoli izvedena predstavitev projekta avtobusne postaje v centru Birčne vasi z razsvetljavo in projekta rekonstrukcije dela državne ceste s pločnikom in razsvetljavo od šole do podvoza z železnico. Postopki za izgradnjo avtobusne postaje v Birčni vasi potekajo po načrtih, obljubljena je izvedba v drugi polovici leta 2019. Tako bo nastal center kraja, ki ga pogrešamo.

Omenimo naj tudi postopke za rekonstrukcijo dela ceste od podvoza pod železniško progo do šole v Birčni vasi. Projekt je obsežen. Sodelujemo tudi s predstavniki šole. Postopek načrtovanja vodijo pristojne službe MO Novo mesto, samo izvedbo pa bodo vodile pristojne službe Direkcije RS za infrastrukturo. Pri tem velja omeniti, da sta v tem projektu predvidena ureditev parkiranja pri šoli ter dostop Moravčevih na državno cesto, skratka proučiti je potrebno vse možnosti. Prav tako bomo v tem sklopu skušali najti rešitev peš prehoda pod železniško progo.

Poleg omenjenih del se pojavljajo tudi stvari, ki jih je treba sproti

reševati. To je ureditev prometne signalizacije (ogledal, prometnih znakov) ter urejanje ekoloških otokov s sodelovanjem Komunale in s pobudami krajanov...

Ne smemo pozabiti naših že utečenih aktivnosti:

- organizacija in izvedba čistilne akcije,
- organizacija in izvedba tradicionalnega pohoda po vaseh krajevne skupnosti,
- organizacija strokovne ekskurzije krajanov v Benečijo,
- organizacija in izvedba kulturnih dogodkov v krajevni skupnosti, prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu,
- izdaja lokalnega glasila »Šum sekvoj«,
- sodelovanje pri urejanju spletnega portala KS pri MO,
- sodelovanje pri vsakoletnih športnih igrah krajevnih skupnosti v MO Novo mesto, ki je bilo v Prečni,
- aktivno sodelovanje z organizacijami in društvi v KS (Rdeči križ, Združenje borcev za vrednote NOB, Društvo upokojencev, prostovoljna gasilska društva, športna društva) in pomoč pri njihovem delovanju,
- sodelovanje z varnostnim sosvetom,
- sodelovanje v povezavi z romsko problematiko,
- obiskovanje krajanov ob njihovih jubilejih (90 let, 80 let).

REKONSTRUKCIJA REGIONALNE CESTE SKOZI NASELJE BIRČNA VAS: Predvidena je rekonstrukcija regionalne ceste R3 664/2501 Gaber–Uršna sela–Novo mesto z ureditvijo pločnika za pešce, cestne razsvetljave, avtobusnega postajališča od podvoza z železniško progo do OŠ v Birčni vasi. Projekt PZI je recenziran, Sporazum o sofinanciranju z Direkcijo je podpisan, sledijo odkupi zemljišč in izvedba.

KANALIZACIJA JAMA: Namen investicije je vlaganje v zaščito okolja pred komunalnimi odpadnimi vodami v naselju Jama, Dolenje Lakovnice. Sredstva se zagotavljajo za izvedbeno fazo, saj je bilo gradbeno dovoljenje pridobljeno v decembru 2018. V letu 2018 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo kanalizacije v naselju Jama, Gorenje in Dolenje Lakovnice. Gradnja se bo izvajala fazno. V l. 2019 se bo izvedla 1. faza investicije, ki obsega izgradnjo kanalizacije, izvedbo elektroenergetskega priključka, obnovo obstoječe ceste v delu naselja Jama.

Zavedamo se, da so ceste v naši okolici v zelo slabem stanju, še posebej cesta na Rakovniku, Stranska vas–Lakovnice, Vrh pri Ljubnu–Veliki Podljuben. Podan je bil predlog za javno razsvetlavo dela ceste skozi naselje v Birčni vasi, na Jami in na Lakovnicah.

Glede ureditve ceste na Rakovniku potekajo dogovori, zbrali pa smo tudi podpise, ki jih bomo predali občini, da bomo še na ta način opozorili na resnost problema.

Kot vemo, je kanalizacijsko omrežje zgrajeno samo v Stranski vasi in Birčni vasi. Krajanje vasi vzhodnega dela KS so s podpisi izrazili željo glede ureditve tega, vendar bodo po informacijah pristojnih na MO ponovno preverili najbolj racionalen način urejanja odpadnih voda do konca letošnjega leta.

V letošnjem letu smo podali prijavo na razpis sofinanciranja projektov na MO za sofinanciranje projekta preplastitve ceste v Petelincu pri Hrastarju. Pri tem velja omeniti, da k sofinanciranju pristopamo po zmožnostih, ki pa so majhne.

Prijavili smo se tudi na razpis MO za sofinanciranje opreme igrišč. Na igriščih v Velikem Podljubnu, Malem Podljubnu, Birčni vasi, Stranski vasi in na Lakovnicah bomo postavili klopi, v Birčni vasi pa še uredili površino s peskom.

Nadaljevali bomo s tradicionalnimi aktivnostmi, kot so prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu, pohod na zadnjo soboto v maju, izlet po Sloveniji, sodelovanje z društvi in organizacijami v KS, Varnostni sosvet, športne igre krajevnih skupnosti, ki bodo letos na Drski. Iz različnih virov smo zbrali vse izdane izvode časopisa Šum sekvoj, ki je bil izdan prvič v letu 1987, da jih bomo zapisali v digitalnem načinu. Vsi digitalizirani izvodi bodo dostopni tudi na spletni strani KS Birčna vas.

Letos in v naslednjem letu naj bi bila zagotovljena pokritost s širokopasovnim omrežjem tudi na našem območju. Aktivnosti potekajo v okviru projekta RUNE, ki ga sofinancira EU.

Vsem krajanom v imenu Sveta KS čestitam ob prazniku in želim, da bi se dobro počutili v tem našem lepem koncu Dolenjske.

Majda Meštrič, predsednica Sveta KS Birčna vas

>> Posredovali smo tudi pri prevozu šolskih otrok na OŠ Drska iz vzhodnega dela KS.

Letos smo pričeli z delom člani sveta v novi sestavi

Naš moto bo tudi v bodoče povezovanje krajanov in izboljšava našega bivalnega okolja, kolikor bo v naši moči.

Kot glavna naloga je izvedba projekta izgradnje avtobusne postaje v Birčni vasi in rekonstrukcija dela ceste. Nadaljuje se tudi postopek gradnje kanalizacije Jama–Lakovnice.

Na tem mestu bom citirala zapis v predlaganem proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2019 in 2020:

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE V BIRČNI VASI: Izgradnja avtobusnega postajališča ob regionalni cesti R3-664/2501 Gaber–Uršna sela–Novo mesto od km 15 + 550 do km 17 + 700 v naselju Birčna vas. Sporazum o sofinanciranju je usklajen, čakamo podpis s strani Direkcije. Sledi razpis za izvajalca. Investicijo bo vodila Direkcija, občina bo v vlogi sofinancerja.

Želimo vam mirno in lepo poletje.

Uredništvo

Pohod ob prazniku krajevne skupnosti

Mesec maj in junij sta kar zadeva aktivnosti v naravi še posebej zapolnjena meseca. KS Birčna vas v najlepšem mesecu maju praznuje tudi svoj praznik.

Že pred leti smo se odločili, da bomo v počastitev tega praznika 25. maja organizirali pohod, kjer se srečamo s sokrajani, se razgibamo v hoji in poklepetamo. Letos je bilo to že trinajstič in vidimo, da se je ta oblika praznovanja dobro sprejeta.

Že vsa leta je izhodišče pohoda na Ruperč Vrh, izbrana pot pa je z namenom odkrivanja naše lepe okolice, ki nam nudi mnogo možnosti za opazovanje narave in s tem sprostitev in obogatitev duha. Lahko smo srečni, da živimo v takšnem okolju.

S svojo prisotnostjo nas je letos počastil g. župan Gregor Macedoni, saj nas je prišel pozdravit na začetek pohoda, česar smo bili še posebej veseli. Zaželel nam je prijetno druženje in poudaril naše dobro sodelovanje. Tudi mi se zavedamo, da smo bili opaženi, in upamo, da bo sodelovanje potekalo še naprej. Pohoda se je udeležil tudi g. Kobe, s katerim sodelujemo pri uresničevanju projektov krajevne skupnosti.

Tudi letos smo ob izboru poti upoštevali, da mora biti primerna za vse pohodnike, ki so bili letos od nekajmesečne punčke do seni-orjev. Še posebej je razveseljivo, da se zbere vsako leto več mladih.

Upamo, da si bodo zapomnili to druženje kot nekaj lepega ...

Zbralo se nas je okrog 70. Pot nas je vodila po gozdu proti Škrjančam, kar je bilo ob letošnji vročini še posebej prijetno. Pred Škrjančami smo prečkali lokalno cesto in po krajšem počitku nadaljevali pot v smeri železniške proge, ki smo jo prečkali po nad>>>

>> vozu pri vojašnici. Na naši poti smo žal tudi videli, kako se nekateri še vedno ne zavedajo, kam sodijo odpadki, saj je nekdo odložil ob poti pol dnevne sobe odsluženega pohištva.

Na srečo pa nam je narava ponudila tudi svoje sadeže v obliki jagod, gob ...

Pot smo z mešanimi občutki nadaljevali proti zaselku Petelinec in na cilj v Stransko vas h gasilskem domu.

Tam so nas Vesna, Miro in Darja pričakali z malico, pa tudi tisti, ki se iz različnih razlogov pohoda niso mogli udeležiti. Gasilci so nas na praktičen način poučili, kako ravnati ob požaru, Marica in Ines sta nam preverili krvni tlak in sladkor ...

Predstavniki RK nam je prikazal postopek oživljanja in uporabo pripomočka za oživljanje AED. Ob tej priložnosti se moramo

zahvaliti gasilcem za prikaz, razlago in nasvete, kako ravnati v situacijah, s katerimi se lahko srečamo vsak dan.

Zadovoljni smo se vsak s svojimi pogledi na lepo preživeto popoldne odpravili domov.

Majda Meštrić
Foto: Bogdan Mali

Športne igre KS Prečna

Na tretjih iger krajevnih skupnosti, ki so bile 26. maja 2018 v Prečni, smo našo krajevno skupnost zastopali trije otroci v gladiatorskem teku, dve ekipi v pikadu in pohodniki.

V MO Novo mesto je 23 krajevnih skupnosti, nekatere pa so nastopale v vseh disciplinah in z več ekipami. Naše barve so zastopali trije najmlajši in štirinajst starejših krajanov. Vsi naši tekmovalci, še zlasti Marcel, Manca in Mija, so nastopali z vso energijo in voljo, pikaderji so se borili, zanimivo izkušnjo in veliko druženja pa so imeli tudi pohodniki.

In še rezultati:

Gladiatorski tek (mlajši) – 9. mesto
Gladiatorski tek (starejši) – 12. mesto
Pikado, ženske – 10. mesto
Pikado, moški – 11. mesto

Skupno so naši športniki zasedli med 20 nastopajočimi krajevnimi skupnostmi zasedli 6. mesto. Še enkrat čestitke! Letošnji organizatorji KS Prečna so se res potrudili in tudi njim vse čestitke.

Še enkrat hvala vsem, ki so našo KS zastopali na igrah, ki so zaznali pomen druženja, kar je glavni namen vsakoletnih športnih iger, ki jih krajevne skupnosti organizirajo s pomočjo MO Novo mesto. Upamo na večjo udeležbo naših krajanov v letu 2019.

Majda Meštrić

Čistilna akcija 2019

Konec letošnjega marca nam je narava v svojem prebujanju naklonila zelo lepe sončne dni.

To je ravno pravi čas, da očistimo okolje, ki so ga nametali z odpadki tisti, ki ne marajo narave in s tem tudi sebe. Vedno znova opažamo, da to počnejo verjetno isti ljudje, ki pa se ne zavedajo, da s tem škodijo tudi sebi in zanamcem.

Datum letošnje akcije je bil dogovorjen s strani MO Novo mesto in Komunale. V našem okolju je bila akcija sprejeta, saj se je pobiranja odpadkov udeležilo kar nekaj krajanov, še posebej pa velja omeniti mlade, od katerih bi se morali marsikaj naučiti. Ne smemo pa pozabiti udeležbe prebivalcev romskega naselja na Ruperč Vrhu, ki so pobrali smeti od Škrjanč do Ruperč Vrha ob cesti.

Lepo je bilo videti naslednji dan okolico, ki ni bila zametana z odpadki, še posebej ob cesti, a bolj se je oddaljeval čas čiščenja, bolj je slika postajala podobna tisti pred čistilno akcijo.

Predlagam, da za vsakogar, ki ga vidite, da odvrže embalažo iz avta, zapišete registrsko številko. Številko bomo javno objavili, vam pa zagotovili anonimnost.

Nekaj utrinkov S čistilne akcije kot dokaz, da nam je mar, kaj se dogaja z naravo, ki smo jo v odgovornosti do sebe in zanamcev dolžni pustiti čisto.

Majda Meštrić

Pa še beseda mladih

Učenci podružnice smo v sodelovanju s KS Birčna vas izvedli čistilno akcijo v okolici Podružnice Birčna vas. Smeti smo pobirali v okviru novinarskega krožka in pri pouku športa. Pri pobiranju smo bili pozorni na to, katere vrste smeti najdemo in kje jih je največ. Našli smo kar nekaj smeti, od tega je bilo največ pločevink in plastenk pijač ter različne embalaže, v kateri je bila shranjena hrana. Poleg navedenega pa se je med najdenimi smetmi znašla tudi plastična kletka za male živali ter star opekač za kruh. Našli smo tudi nekaj starih oblačil in steklenih izdelkov. Ob pobiranju smo se zelo začudili, saj je bila večina smeti odvr-

ženih neposredno ob cesti. Sklepamo, da to počnejo vozniki med vožnjo. To nas je zelo presenetilo, saj težko verjamemo, da je ljudem tako vseeno, kam odvržejo smet. Glede na to, da je naša okolica kar bogato opremljena s smetnjaki, menimo, da bi se ljudje lahko malo bolj potrudili in stopili do njih. Prav tako smo sklenili, da bomo skušali svoje domače ozaveščati o tem, da je metanje smeti v naravo nekulturno in seveda za naravo škodljivo. Če bomo s takim početjem nadaljevali in za nami ne bo nihče pospravil, bo naša Zemlja kmalu postala veliko smetišče. Tega pa si seveda nihče ne želi, zato stopimo skupaj in očistimo naš planet.

Učenci PŠ Birčna vas

Prireditev

ob dnevu žena **in** materinskem dnevu

V petek, 22. marca, smo se dekleta, žene, mamice, babice in tudi možje, očki, dedki zbrali na že tradicionalni prireditvi ob dnevu žena in materinskem dnevu. Zbrane je pozdravila predsednica KS Birčna vas Majda Meštrić. Kot že vrsto let so nas s svojo mladostno energijo in razigranostjo razveselili učenci POŠ Birčna vas.

Odigrali so igrico o Petelinčku z zlatim kljunom, zlato rožo in zlatim peresom. Z njo so nam pokazali, da so sanje dovoljene, če si nekaj močno želiš v življenju in tudi kaj narediš za to. Tudi mi vsem učencem, njihovim staršem in učiteljem želimo želja, volje in truda, da bodo v svojih življenjih šli za njimi in jih tudi dosegli.

Leta do sedaj so nam ušesa in dušo božale pevske skupine. Letos pa smo si prireditev zamislili malo drugače, da se nasmejimo, saj je smeh pol zdravja. Med nas smo povabili kulturno društvo Dober dan, teater iz Prečne s komedijo Družina avtorja Franca Pluta. Nanizali so nam nekaj prizorov iz življenja družine, ki so nas močno nasmejale.

Vsaka družina se v življenju spopada z različnimi preizkušnjami, ki se včasih končajo dobro, včasih pa tudi malo manj in tako imajo še sosedje kaj dela.

Iz smeha, ki se je slišal iz dvorane, in iz nasmehov na obrazih obiskovalcev se je začutilo, da smo domov odšli nasmejani, sproščeni, veseli.

Kot vsako leto so naše drage gospe domov odnesle pisane rožice, ki so skromna zahvala za trud, ki ga vlagajo v svoje družine in tako tudi v naš kraj.

Draga dekleta, matere, žene, babice, ostanite nasmejane, zdrave, srečne in to veselje prinašajte med ljudi, s katerimi živite in delate, saj tako bogatite tudi druge.

Ob letu osorej pa spet nasvidenje.

Urška Hrovatić

Ekскурzija krajanov v Rezijo

V soboto, 1. septembra 2018, smo se v deževnem jutru podali z dvema avtobusoma v spremstvu vodičev Vinka in Janka na ekscurzijo v Rezijo z namenom medsebojnega druženja in spoznavanja zamejske Slovenije.

Dež nam ni pokvaril razpoloženja, saj smo se držali reka, da vreme lahko vpliva na razpoloženje samo toliko, da vzameš dežnik.

Lepo je bilo videti dva polna avtobusa dobro razpoloženih krajanov vseh generacij. Kot se za izlet spodobi, smo se že kmalu okrepčali z malico, ki so nam jo pripravili v potovalni agenciji. V deževnem dnevu smo se na kratko ustavili v Trbižu, od koder nas je pot peljala mimo Višarij v Kanalsko dolino, kjer teče reka Bila. Naš namen, da si ogledamo Belopeška jezera, so preprečili oblaki. Toda tudi ti imajo svoj čar, saj so nam med nadaljevanjem naše poti kot za-vesa skrivali in odkrivali na vzhodni strani

Julijske Alpe, na zahodni pa Karnijske Alpe.

Cesta pelje skozi vasi Žabnica, Ukve, Tablja, Korena, Krmina, v vasi Bila smo zavili v Rezijo, 22 km dolgo dolino pod pogorjem Kanina, kjer so naselja Ravenca, Bila, Oso-

ane, Njiva, Liščaci, Stolbica, Korito.

V kulturnem domu »Ta Rozajanska kulturna hiša« so nam domačini predstavili svoj izvorni jezik, ki ga še vedno negujejo, čeprav ga govori malo ljudi. Prav poseben >>

>> je tudi njihov ples, ki so ga pod mentorstvom zaplesali tudi z nekaterimi našimi izletniki. Iz predstavitve domačinov smo začutili, koliko jim pomeni domovina in tudi mi bi se lahko od njih učili domoljubja.

Popeljali so nas tudi na ogled značilne rezijanske hiše, kjer ne manjkajo niti zapisi pravljic, tudi »Zverinic iz Rezije«. Ostale hiše v tem zaščitenem delu naselja obnovijo in jih preko poletja naselijo domačini, ki živijo drugje. Tako v vasi ostaja življenje in ohranjena arhitektura stare rezijanske vasi. V vasi Stolbica smo si ogledali tudi muzej brusacev. Iz zgodb in razstavljenih pripomočkov ter fotografij smo si lahko predstavili življenje potujočih brusacev. Njihovo delo je bilo v svojem času zelo cenjeno, saj je bilo pomemben del tedanjega življenja.

Pot nas je peljala v Pušjo vas, ki je bila v potresu leta 1976 precej porušena. Tu smo lahko v obnovljeni cerkvi sv. Andreja videli, kako malo je ostalo od cerkve pred potresom. Seveda smo si v bližini ogledali svetovno znani muzej mumij.

Naš naslednji cilj proti jugu je bil Čedad ob reki Nadiži, ki ga je ustanovil že Julij Cezar. V starem delu se nad reko Nadižo vzpenja

kamnit Hudičev most, ki je povezan z zanimivo legendo. Mesto, ki je bilo sedež Langobardov, oglejskih patriarhov in prestolnica Furlanije, smo si malo bolje ogledali. Na to obdobje spominja veliko zanimivih spomenikov, kot so langobardski tempelj, Julijev trg, bazilika, skratka, obdobje langobardske vojvodine se je zapisalo v zgodovino z zanimivimi spomeniki.

Dan se je prevesil v drugo polovico, posijalo nam je sonce. Tako nam je med vožnjo pogled na lepo vinorodno pokrajino Goriških Brd nudil še lepšo podobo. Želodci so nas začeli opominjati, da se bližamo Šempasu, kjer so nas na turistični kmetiji Maleščevo pričakali z okusno večerjo.

Zadnji del poti smo se vozili ponoči, polno lepih doživetij. Okrepčilo nam je dvignilo razpoloženje, saj smo skupaj zapeli. Ob vrnitvi domov nas je pričakal dež, ki je vsakega doma zazibal v prijeten spalnec. Razšli smo se ob obljubi, da se bomo še kdaj skupaj podali na izlet. Cilj, da se družimo, spoznamo in lepo imamo, je bil dosežen.

Majda Meštrić

PGD Stranska vas

V letu 2018 smo v našem društvu uspešno izpeljali večino izzivov in nalog, ki smo jih načrtovali.

Operativni gasilci so sodelovali na osmih intervencijah. Junija so dvakrat odpravljali posledice neurja s točo v Črnomlju, sledilo je gašenje požara stanovanjskega objekta v Stranski vasi.

Julija so v Stranski vasi sodelovali pri reševanju živali ter zaradi izpada električne energije dostavili električni agregat oboleli osebi. V začetku avgusta so zaradi vetroloma odstranili podrto drevo s ceste v Stranski vasi, konec meseca pa so sodelovali pri gašenju požara lovske opazovalnice v Birčni vasi. Septembra so posredovali ob tehnični intervenciji v kurilnici stanovanjske hiše v Stranski vasi.

Februarja smo ekipi pionirjev in mladincev pripravili na 15. Kviz gasilske mladine v organizaciji Gasilske zveze Novo mesto. Ekipi članov A in članic B sta se pripravljali na regijski pokal v spajanju sesalnega voda – SSV, tekmovanja pa so potekala v februarju in

marcu. 3. marca smo v našem gasilskem domu organizirali tradicionalno meddruštveno tekmovanje v SSV, ki se ga je udeležilo 12 ekip članov in 6 ekip članic.

Konec aprila in v začetku maja smo sodelovali pri varovanju oz. redarstvu na kolesarskih dirkah v Stranski vasi in v Novem mestu.

Maja je bila delovna akcija urejanja gasilskega doma in okolice, pripravili smo tudi vse potrebno za obnovo odra in kuhinje. Začeli smo se pripravljati na tekmovanja – sektorsko, gasilski avtorally ter pionirsko in mladinsko tekmovanje, ki smo se jih udeležili junija. Na gasilskem avtorallyju so člani A zasedli 5. mesto, članice B pa 2. Rezultati, ki so jih dosegli pionirji in mladinci, niso ravno zavidljivi, vendar pa smo zelo zadovoljni s tem, da otroci želijo spoznavati pomen gasilstva in gasilcev ter osvojiti temeljne veščine za delo v operativnih gasilskih enotah. Že s samo udeležbo na srečanjih, vajah in tekmovanjih lahko dobijo koristna znanja za varno življenje in širjenje požarnovarnostne kulture.

V prvi polovici leta je en operativni gasilec z opravljanjem usposabljanja za poklicne gasilce pridobil znanja na več področjih, ki se priznajo tudi v prostovoljnem gasilstvu.

V začetku **junija** smo ob zaključku tradicionalnega pohoda po KS pripravili **dan odprtih vrat PGD**, saj je bila to priložnost, da se krajani seznanijo z delom gasilcev in dobijo uporabne nasvete

za zagotovitev požarne varnosti, preprečevanje požarov doma in v bližnji okolici ter za morebitno gašenje le-teh. Za prikaz nudenja prve pomoči ob nesrečah ter uporabe naprave AED je poskrbela ekipa nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Novo mesto. Po nekajmesečnih prizadevanjih smo dočakali pomembno pridobitev v krajevni skupnosti – napravo AED (avtomatski elektronski defibrilator), ki je nameščen ob garažnih vratih gasilskega doma.

Že konec avgusta so se članice B začele pripravljati na **državno gasilsko tekmovanje** za memorial Matevža Haceta in se ga zelo uspešno udeležile 23. septembra.

Od septembra do novembra so potekala dela v gasilskem domu – zamenjali smo tla na odru v dvorani, prebelili zidove, zamenjali vrata, zaključili s prenovo kuhinje ter na novo prelakirali lesene stopnice.

Oktober, mesec požarne varnosti, smo izkoristili za urejanje garaže in orodjarne ter temeljito počistili dvorano. Udeležili smo se sektorske vaje. Naše delovanje smo predstavili učencem **Podružnične šole Birčna vas**, odgovorili na njihova vprašanja in jih

spodbudili, da so pridobljeno znanje prikazali z risbami. Nekaj je razstavljenih v gasilskem domu. Sodelovali smo tudi na **sektorski vaji** v Dolžu. Dva operativna gasilca sta v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Ig opravila izobraževanje za specialnost za tehničnega reševalca.

V začetku **decembra** smo organizirali predstavitev uporabe in delovanje avtomatskega AED-ja. Konec decembra je potekalo ocenjevanje gasilskih domov, za zaključek leta pa smo raznesli koledarje po našem požarnem okolišu. Zahvaljujem se vsem, ki ste nam ob tem namenili kakršenkoli prostovoljni prispevek.

Vse aktivnosti so seveda člani društva izvedli prostovoljno, za kar se jim iskreno zahvaljujem. Poleg tega pa najlepša hvala tudi vsem sponzorjem, ki ste nam namenili finančno pomoč.

Z gasilskim pozdravom *Na pomoč!*

Darja Marjanović,
predsednica PGD Stranska vas Novo mesto

PGD Mali Podljuben

Člani PGD Mali Podljuben smo leto 2019 pričeli z zborom mladih članov in z občnim zborom članov.

Po končanih zborih smo začeli s pripravami na gasilska tekmovanja. V letu 2018 so se desetine in ostale ekipe udeležile tekmovanj na nivoju GZ, sektorja Stopiče ter društvenih tekmovanj. Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:

- Najmlajše tekmovalke Žana, Eneja in Taja so na gasilskem kvizu na Dvoru dosegle 3. mesto in 8. mesto na regijskem tekmovanju v Orehovici.
- Na tekmovanju Fire Combat v Laškem so pionirke dosegle 4. mesto in pionirji 8. mesto.
- Na tradicionalnem gasilskem avto-rallyju je ekipa članov B osvojila 3. mesto.
- Ekipa članov B se je udeležila tekmovanj na območju Dolenjske in Bele krajine ter dosegla odlične rezultate, na sektorskem tekmovanju je dosegla 2. mesto.

Ker se gasilci radi družimo in med seboj pomagamo, smo se udeleževali vseh srečanj na območju Gasilske zveze Novo mesto,

>> veterani pa so se udeležili srečanja v Brusnicah, kjer je potekalo tekmovanje v raznih veščinah. 2. junija smo s pomočjo naših članov organizirali 9. tradicionalno tekmovanje za pokal PGD Mali Podljuben, ki se ga je udeležilo veliko število ekip članic in članov.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo se udeležili sektorske vaje v Dolžu. Na področju preventivne dejavnosti smo opravili pregled gospodinjstev in društvenih gasilnih aparatov ter opravili pregled hidrantov. Nabavljeno je bilo tudi nekaj nove in dodatne opreme za operativno delovanje našega društva.

V letu 2018 nismo imeli intervencij na našem območju, smo se pa dvakrat udeležili intervencije v Črnomlju pri odpravi posledic neurja z točo. Med letom so se člani udeležili tudi raznih usposabljanj s področja gasilstva in jih uspešno opravili. Lansko leto so mladinci obnovili in prenovili mladinsko sobo.

V poletnih mesecih smo s pomočjo naših članov zaprli strop in zamenjali zunanji oboj na nadstrešku. V jesenskem času smo postavili drog za dodatno razsvetlavo in uredili prostor za zabojnik za embalažne smeti.

Septembra smo v okviru akcije Očistimo Slovenijo očistili vse table z imeni vasi na našem območju. V decembru smo prebelili stopnišče gasilskega doma, letos pa tudi kuhinjo in sanitarne prostore. Pionirji so decembra okrasili dvorano in postavili smrečico, pod katero so jih pričakala skromna darila.

Letos aprila smo s pomočjo naših članic in članov očistili celoten gasilski dom ter uredili okolico okoli gasilskega doma.

V času velikonočnih praznikov smo z najmlajšimi člani v po-barvali in okrasili pirhe.

V letošnjem letu bomo skušali asfaltirati del igrišča, obnoviti

fasado ter posodobiti garažo, kar nam predstavlja veliko finančno težavo. Pri pridobivanju finančnih sredstev se bomo obrnili tudi na vas, spoštovani krajan, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

Naj leto 2019 mine varno in brez požarov!

Na pomoč!

Marko Staniša,
predsednik PGD Mali Podljuben

Ste že ugotovili, kje je posneta fotografija na zadnji strani?

Na sliki je mostiček oziroma brv čez potok Vejar pod vasjo Rajnovšče. Nekoč so vaščani Rajnovšč po bližnjici hodili čez ta mostiček mimo domačije Hrastar v Stransko vas v cerkev, kasneje tudi na pokopališče ali na vlak v Birčno vas, otroci pa peš v šolo. Ja, takrat so še »hodili v šolo«, danes se »vozijo v šolo«. Mostiček, ves neboljen, se od sramu skriva med grmovjem vedoč, da so njegovi časi mimo.

Bogdan Mali

PGD Lakovnice

Prvi meseci leta 2018 so bili v PGD Lakovnice predvsem v znamenju udeležb na občnih zborih

gasilskih društev v sektorju Stopiče in pripravah na redni letni občni zbor, na katerem so potekale volitve za organe društva v novem mandatnem obdobju.

Potrebno je bilo predati delovne naloge in funkcije v društvu na novo izvoljenim članom in vzpostaviti nemoteno delovanje društva. Upravni odbor sedaj sestavlja dokaj mlada ekipa, zato je razumljivo potrebno nekaj časa za uvajanje članov na novem položaju. Naša želja je, da se bo ekipa v prihodnje uspešno srečevala z izzivi in nalogami, ki jih prinaša prostovoljstvo.

V februarju in marcu so potekala tekmovanja v spajanju sesalnega voda za pokal Dolenjske regije, kjer so naši A-člani v skupnem seštevku ponovno osvojili 1. mesto. V spomladanskem času so se člani udeležili sektorskega tekmovanja, kjer so že 9. leto zapored osvojili 1. mesto ter avto-rallyja GZNM, kjer so zmagali že 6. leto zapored. Kot najboljša ekipa v Dolenjski regiji se je naša članska desetina izborila pravico, da nastopa na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni, na kar smo lahko zelo ponosni. Državnega tekmovanja smo se udeležili v družbi naših zvestih navijačev ter ostalih, ki nas vseskozi radi spremljajo. Z visokimi pričakovanji smo navkljub športni nesreči dosegli dobro 7. mesto. Na tekmovanjih je skozi celo leto uspešno sodeloval tudi podmladek članske desetine, z najmlajšimi člani smo se udeležili pionirskega tekmovanja v Žužemberku.

Skozi leto smo delali na področju vzdrževanja gasilskega doma. Ob domu smo z razširitvijo oz. dobetoniranjem zunanjih stopnic in montažo ročajev poskrbeli za večjo varnost. Na notranjem stopnišču je bilo izvedeno kitanje in beljenje. Za varno hrambo starega in novega praporja smo z donacijo materiala uredili dve vitrini. Kupili smo rotacijsko kosilnico za košnjo trave v okolici doma.

Nadaljevali smo s preventivnim delom. Celo leto smo izvajali preglede in vzdrževalna dela na opremljenosti našega društva. V sklopu meseca požarne varnosti smo se udeležili praktične vaje sektorja v Dolžu, pri katerem je sodelovalo 7 naših opera-

tivcev. Med letom večjih intervencij ni bilo. V mesecu novembru smo imeli društvene operativne vaje, v decembru pa je Območno združenje Rdečega križa operativcem prikazalo uporabo iz prve pomoči.

Poleg dela na operativnem področju smo lani v avgustu uspešno organizirali in izpeljali veselico. Zato smo se odločili, da v letošnjem letu ponovno organiziramo veselico na Lakovnicah. Ob tem naj povabim vse krajanje na zabavo ob glasbi Ansambla

Blaža Hutevca, ki bo predvidoma v petek, 16. avgusta 2019.

Ob koncu leta smo obiskali vsa gospodinjstva v našem območju in jim podarili naš koledar ter zaželeli uspešno novo leto. Vsem, ki so nam ob našem obisku namenili prostovoljni prispevek, se v imenu društva iskreno zahvaljujem in zagotavljam, da ga bomo premišljeno uporabili.

Tanja Primc

Športno društvo Birčna vas

Spoštovani krajanj, starejši se verjetno še dobro spominjate časov, ko so se vaščani Birčne vasi družili v Dragah, tam igrali nogomet in razmišljali o tem, kako bi sebi in svojim otrokom ponudili prostor, kjer bi se lahko družili, se povezovali in razvijali športni duh.

Z veliko mero zanosa in navdušenja je bilo leta 1997 ustanovljeno Športno društvo Birčna vas. Člani so dobili nov zagon in vložili veliko ur prostovoljnega dela ter tudi finančnih sredstev, da so v naslednjih letih razširili igrišče za nogomet in celo postavili skakalnico za smučarske skoke. Ker je bilo projektov in druženja veliko, se je izkazalo, da društvo potrebuje objekt, ki bi omogočal druženje tudi v primeru sla-

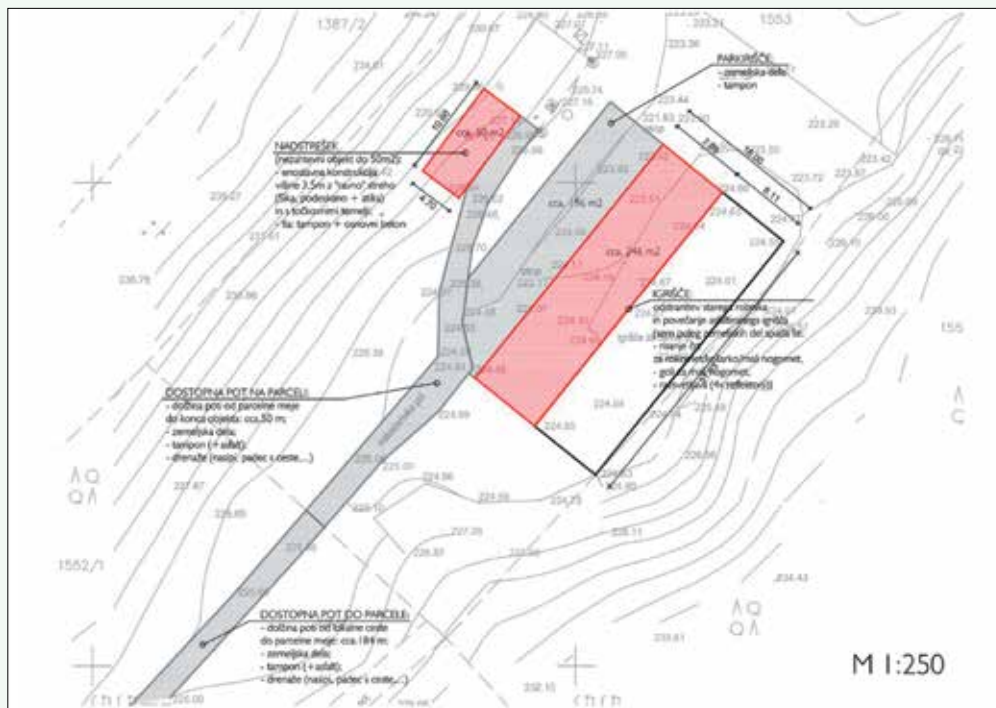

Člani ŠD Birčna vas smo tudi letos sodelovali pri čistilni akciji ...

bega vremena, hkrati pa omogočal hrambo rekvizitov ter materiala za vzdrževanje igrišča. Ponovno so krajanj Birčne vasi združili moči in dobro voljo ter ta objekt tudi postavili.

V tem času je športno društvo tudi pripravilo dokumentacijo za spremembo namembnosti zemljišč – iz kmetijskih v površine za rekreacijo in šport. V veliki meri je vse to omogočil lastnik omenjenih zemljišč, g. Vid Golob, ki je bil v vseh teh letih aktivno vključen v društvo. Leta 1998 je z društvom podpisal zakupno pogodbo za zemljišča ter leta 2008 še pogodbo o stavbni pravici, na podlagi katere je društvo omenjen objekt tudi legaliziralo.

ŠD Birčna vas je v vseh teh letih imelo vzpone in padce, zamenjalo se je sedem predsednikov društva, a vedno se je našlo nekaj posameznikov, ki so želeli in poskušali ohraniti vizijo, zaradi katere je bilo

Pripravili smo projekt za izgradnjo multifunkcijskega igrišča v Dragah, za katera bi dobili nepovratna evropska sredstva, a se je projekt žal ustavil zaradi zahteve novih lastnikov po prenehanju uporabe nepremičnin.

društvo sploh ustanovljeno – združevanje in osrečevanje krajanov. Leta 2015 je g. Vid Golob umrl. Zemljišča, ki jih že vrsto let uporablja društvo, so tako prešla v druge roke. Leta 2017 so novi lastniki društvu posredovali odpoved zakupne pogodbe in obvestilo o ničnosti pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice. Društvo je na zadevo odgovorilo. Letos pa je društvo s strani odvetniške družbe ponovno dobilo zahtevo za prenehanje uporabe nepremičnin, zahtevo za izplačilo nadomestila in zahtevo za izstavitev zemljiško-knjižnega dovolila.

Dragi krajanj, Športno društvo Birčna vas je pred težko odločitvijo: ali zadevo reševati s pomočjo odvetnikov (kar prinese veliko stroškov, društvo pa teh sredstev nima) ali zadevo prepustiti novim lastnikom, terjati odškodnino ter poiskati novo lokacijo za delovanje društva. Predlogi in ideje so vedno

dobrodošli.

Športno društvo Birčna vas si želi ohraniti vrednote naših prednikov – zavest o pripadnosti skupnosti, medsebojni pomoči, prostovoljnem delu in o sodelovanju za boljši jutri vseh nas. Upamo, da nas pri tem podpirate tudi vi.

Kontaktirajte nas lahko na elektronski naslov: sd.bircnavas@gmail.com

Športni pozdrav!!

člani ŠD Birčna vas

Poskrbeli smo za požarno varnost in priskrbeli ter postavili hidrantno omarico

Aktivnosti pri lovcih v Padežu

Lovci sledimo ciljem, ki smo si jih zadali na naših zborih članstva. Poleg osnovne dejavnosti, ki je skrb za divjad, za kar smo se obvezali s podpisom koncesijske pogodbe, aktivno izvajamo tudi društveno dejavnost.

Izgradnja letne kuhinje pod nastreškom, ki je bila zastavljena že v letu 2017, se je preteklo leto zaključila z montažo potrebne instalacije in z vgradnjo kovanih vrat na odprtinah kamina. V novo nastalem kotičku se lovci radi družimo ob gorečem ognju in ob dobri malici, ki jo lahko sami pripravimo v kaminu.

Že nekaj let v Padežu uspešno vodimo strelske aktivnosti. Letos smo izvedli že dve tekmi v kombinaciji. To je streljanje na glinaste golobe in streljanje z malokalibrsko puško. Na naša strelska tekmovanja prihaja vsako leto več strelcev s celotnega dolenskega območja. Veseli nas, da tudi naši strelci dosegajo dobre rezultate.

Lovci se še vedno soočamo z veliko škodo na kmetijskih površinah, ki jo povzroča divjad, predvsem divji prašiči. Kljub večjemu odstrelu prašičev se obseg škode povečuje. Lovci si škodo na terenu ogledamo in se z oškodovanci pogovorimo o načinu sanacije. Kadar se dogovorimo za sanacijo travnikov (ravnanje travne ruše), v največji meri to delo opravimo sami. V nekaj letih smo za precej kmetijskih površin, ki so bile pogosto tarča divjadi, uspeli zagotoviti preko tisoč železnih stebričkov, izolatorjev, trakov, nekaj električnih pastirjev ... Vse to smo predali kmetom, da so ogradili svoje kmetijske površine. Uporaba električnega

Izdelujemo solnice, ravnamo travnike, gradimo nove preže ...

pastirja pri zaščiti koruze se je namreč pokazala za najbolj učinkovito. Ob tem pa naj opozorim tudi na šibkost divjadi, ki ni kos sodobnemu kmetijstvu. Vsako leto v lovski družini beležimo večje število poškodovane in poginule srnjadi, zlasti ob košnji sena v mesecu maju in juniju. Izgube so najbolj pogoste v populaciji mladičev v prvih dneh in tednih življenja. Mladič se v prvih dneh življenja skriva in počiva v travni ruši. Ko mu preti nevarnost, pred njo ne zbeži. Tako hitro pride do »pokošenja« ali povoženja mladička, ki za posledicami največkrat pogine. Lovci naprošamo kmetovalce, da so pri košnji previdni, in če je le mogoče, naj travnik pred košnjo prehodijo. V primeru, da kljub temu pride do nesreče, pa naj dogodek prijavijo lovski družini.

Člani Lovske družine Padež se soočamo tudi z upadanjem članstva. Žal so nas v

Skrbimo za zimsko krmljenje divjadi

zadnjem letu zapustili kar trije naši člani: Ludvik Smrekar, Janez Golob in Rado Stopar. Novih članov nismo pridobili. Naša želja je, da bi se članstvo povečalo in »pomladilo,« saj je trenutna povprečna starost članstva preko 60 let. Želimo si, da bi v lovsko družino vstopali predvsem mlajši člani, ki živijo na območju našega lovišča. Tako bi lahko nadaljevali naše poslanstvo v okolju, kjer živimo, in sledili ciljem tudi tistih naših članov, ki jih ni več med nami.

Lovski pozdrav!

Ladislav Vesel,
predsednik LD Padež

Vsakoletni borčevski potep

Ob zavezniškem letalu

Predzadnje soboto v juniju smo se člani krajevne organizacije ZB NOB Birčna vas odpravili na vsakoletno strokovno ekskurzijo. Tema letošnje ekskurzije je bila vojaško zdravstvo na Slovenskem s poudarkom na SVCPB v Kočevskem rogu in Beli krajini.

Zgodaj zjutraj smo se mladi in stari, vsi dobre volje, odpravili na pot, ki nas je vodila mimo spomenika v Pogancih, kjer je v vojni za Slovenijo prvič tekla kri. Pot nas je od spomenika vodila proti Kočevskemu rogu. Da se na avtobusu nismo dolgočasili, je poskrbel Bogdan z zanimivimi podatki. Izvedeli smo, da so med I. svetovno vojno v Dolenjske Toplice na zdravstveno rehabilitacijo pripeljali ranjene vojake s Soške fronte. Med II. svetovno vojno so ranjene italijanske in nemške vojake, belogardiste ter domobrance, zdravili v vojaških in civilnih zdravstvenih ustanovah, za ranjene

partizane pa tam ni bilo prostora. Zato je OF in vodstvo partizanskih enot organiziralo svoj sistem oskrbe ranjencev. V ta namen je v roških gozdovih delovalo več tajnih partizanskih bolnic.

Mi smo si ogledali partizanski bolnici Jelendol in Zgornji Hrastnik.

Seznani smo se s pojmom konspiracija, ki poimenuje vrsto ukrepov, ki so jih uporabljali za zakrivanje objektov partizanskih bolnic, poti do njih in sledi hoje, prinašanja materiala ter ranjencev. Ti ukrepi so bili življenjskega pomena za postojanke SCVPB in njihova najboljša varnost. Ogledali smo si prostore, v katerih so bivali ranjenci, spoznali najbolj pogoste vrste poškodb in načine zdravljenja. Zelo me je presenetil podatek, da so do leta 1943 večino operacijskih posegov opravili na preprostih lesenih mizah sredi bolniške barake vpričo ranjencev. Veseli pa me, da razširjeno pričanje o operacijah »na suho« ni pravilno, saj so te v roških bolnicah, kljub pogostemu pomanjkanju narkotikov, vedno potekale

pod anestezijo. Ekskurzijo smo nadaljevali v bolnici Topolovec z ogledom muzeja o zbirnem centru ranjencev pred transportom z letali in spoznali velik pomen zavezniške pomoči.

Dan smo zaključili na letališču Otok z ogledom zavezniškega letala, s katerim so opravljali transport ranjencev, žensk in otrok na že osvobojena območja v južno Dalmacijo in Italijo.

Ekskurzija je bila zelo zanimiva za stare in mlade. Veseli me, da se današnja mladina z zanimanjem udeležuje takšnih dogodkov. Neizpodbitno dejstvo je, da je samostojna Slovenija skovana na temeljih partizanskega odporiškega gibanja v NOB in da brez organiziranega odpora Osvobodilne fronte, ki si je izborila pravico do samoodločbe, ne bi bilo niti slovenskega naroda, kaj šele samostojne Republike Slovenije. Mladi bomo lahko gradili domovino le na trdnih temeljih preteklosti, zato moramo ohraniti vrednote NOB, saj so le-te ves čas aktualne.

Tjaša Kovačič

Barake partizanske bolnice Jelendol

V evakuacijski bolnici Topolovec pred partizanskim rešilcem

VABLJENI NA POHOD
**PO POTI SPOMINOV
IN TOVARIŠTVA**
v soboto, 6. julija 2019

Zbor ob 8.00 uri na Ruperč Vrhu,
ob 10.00 spominska slovesnost pri
spomeniku NOB v Velikem Podljubnu.
Sledi tovariško druženje s prijatelji iz
Straže, Uršnih sel in Podgrada.

**ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB NOVO MESTO,
KRAJEVNA ORGANIZACIJA BIRČNA VAS**

Lansko leto je bilo jubilejno – 70 let ZB NOB SLOVENIJE – in mnogi naši člani in članice so spomina na mrtve so s cvetjem polepšali skupno grobišče 12 padlih borcev, nakup cvetja in

Poklonili smo se padlim borcem.

prejeli zahvale ali priznanja in celo odlikovanja za dolgoletno prizadevno aktivno članstvo.

Podelili smo šest zahvalnih listin zaslužnim članicam in članom na zboru članov, poleti ob dnevu borca in ob 70. obletnici ZB NOB Slovenije pa 10 spominskih priznanj.

Jeseni je posmrtno odlikovanje za moža prejela vdova Alojzija Muhiča, aprila, na proslavi ob 75. obletnici Baze 20, pa je naš Drago prejel priznanje za praporščaka. Skrb za urejenost vojnega grobišča v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu in za okolico spominskih obeležij NOB v naši KS so opravljali zadolženi člani. Pred dnevom

Zmagovalka kviza Živa Kovačič je prejela knjigo Zdravljeni v zavetju gozda

zemlje je omogočila KS, svečke pa so prižgali pri drugih obeležjih NOB. Letos bo minilo 60 let od pietetnega pokopa še osmih posmrtnih ostankov v naši okolici med vojno padlih (in kar

tam pokopanih) partizanov v to skupno grobnico.

Udeleževali smo se prireditve po Sloveniji, s katerimi se obuja in ohranja spomin na pomembne dogodke iz NOB. Šli smo v Dražgoše na pohod in proslavo, letos je naš član Milan Rus šel celo peš na nočni pohod od Pasje Ravni do Dražgoš (okrog 10 ur). Udeležili smo se spomladanske čistilne akcije v roških gozdovih in prispevali k primernejšemu dostopu do pomnikov NOB. Tudi v naši KS smo čistili. Veličastno je bilo maja v Ljubljani na prireditvi ob 70. obletnici organizacije ZB NOB Slovenije. Tradicionalni obisk borcev italijanske brigade Fontanot, njihovih svojcev in domoljubov je bil pri spomenikih na Ruperč Vrhu, v Jurni vasi in Podgradu. Šli smo tudi po poteh Soške fronte in se >>

>> poklonili žrtvam strašne morije. V sodelovanju s KO ZB NOB Straža smo organizirali že tradicionalni pohod po poteh spominov in tovarištva in na pohod povabili tudi člane KO Uršna sela in Podgrad. Udeležba je presegla pričakovanja organizatorja, saj se nas je zbralo kar 120.

Strokovno ekskurzijo smo tokrat namenili temi partizanskega zdravstva in šli po poteh zdravljencev v zavetju gozda. Več o tem v članku mlade članice Tjaše Kovačič. Ob povratku so mladi udeleženci s testom znanja preverili, kaj so se ta dan naučili in si zapomnili. Spominsko slovesnost ob dnevu spomina na mrtve tradicionalno organiziramo in izvedemo pred dnevom spomina na mrtve v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu v sodelovanju s svetom KS in podružnično šolo ter pevci. Prireditve sta povezovali mladi članici Tinkara in Ajda Bogataj. Položili smo cvetje in prižgali svečke. Govor je imela tov. Tilka Bogovič, predsednica OZ ZB za vrednote NOB NM, ki je poudarila, da je mir velika vrednota, česar se premalo zavedamo. Otroci in pevci so prispevali kulturni program. Obnovili smo pobudo za postavitev treh drogov za zastave (EU, SLO in MONM) v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu, zastave že imamo.

Glasiło ZZB Slovenije Svobodna beseda od letos izhaja v časopisni obliki in veliko članov se je naročilo nanj. Med člani je nekaj mladih, ki so se že aktivno vključili v našo dejavnost. Vesel bi bil, da bi v naše vrste stopilo še več mladih članov. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki ste sodelovali pri izvedbi ali se udeleževali naših aktivnosti. Hvala vam. Nadaljevali bomo vsakoletne akcije: Po poteh spominov in tovarištva v začetku julija; konec septembra sprejeli prijatelje Fontanotovce; koncem oktobra bili soorganizator spominske slovesnosti v parku NOB na Ruperč Vrhu. Šli bomo tudi na prireditve drugam po Sloveniji. Pridružite se nam.

Bogdan Mali

90-letne jubilentke

V preteklem letu 2018 so naše sokrajanke – Marija Hrastar, Marija Hrovatič in Terezija Zabukošek – praznovale 90 let.

Marija Hrastar se je rodila 22. 9. 1928 staršem v Bučni vasi pri Novem mestu.

V Stransko vas se je na kmetijo omožila leta 1949 in tu je ostala. V zakonu z možem so se jima rodili 4 otroci. Nekaj dni po njenem rojstnem dnevu sva jo v imenu OORK Birčna vas in KS Birčna vas z Miro Rus obiskali. V prijatni družbi z njenimi štirimi otroki smo obudili spomine in iz povedanega razbrali, da je Marija preživela težka obdobja, vendar jo je to utrdilo. Pripovedovala nam je o sodelovanju s prebivalci gradu v Pogancih, graščakom Fabjančičem z Ruperč Vrha, o vojnem obdobju, skratka gospa Marija je prava zakladnica zgodovine naše okolice.

Želimo ji, da še dolgo ostane tako bistrih misli in dobrega zdravja.

Marija Hrovatič, roj. 2. 11. 1928

Rodila se je na Rakovniku v družini s še tremi sestrami. Hodila je v šolo na Ruperč Vrhu. Med vojno in tudi po njej je aktivno sodelovala v družabnem življenju v našem okolju s svojimi naprednimi idejami. Na Ruperč Vrhu sta si z možem Janezom zgradila dom, v katerem so se jima rodili štiri otroci. Njen dom je še vedno na Ruperč Vrhu v bližini njenih najbližjih.

Rada obuja spomine na preteklost, o katerih z veseljem pripoveduje svojim vnukom in pravnukom.

Želimo ji, da ostane še naprej zdrava in bistrega duha.

Terezija Zabukošek, roj. 4. 9. 1928

Rodila se je na Gor. Sušicah. Nekaj časa sta z možem živela doma na kmetiji, nekaj časa na Ruperč Vrhu, nato pa sta si v

Stranski vasi zgradila hišo. V zakonu se jima je rodilo pet otrok. Z Miro sva jo obiskali letos v aprilu v domu starejših v Pribanjcih na Hrvaškem. Najinega obiska se je zelo razveselila, še posebej pa se ji je na obraz narisal iskren nasmeh ob šopku rož. Vesela je bila, saj so se ji spomini vrnili v preteklost. Povedala nama je, da jo njeni najbližji velikokrat obiščejo. Želimo ji prijetno počutje, čeprav malo dalj od doma.

Majda Meštrić

Rdeči križ še vedno rdeče žari

POMAGATI LJUDEM V STISKI je osnovno poslanstvo Rdečega križa. Pomoč lahko potrebujejo starejši, bolni, otroci, invalidi in ljudje, ki so jih doletele naravne in druge nesreče, ter ljudje, ki imajo delo, pa kljub temu ne morejo dostojno živeti.

Eno od temeljnih načel pri delovanju Rdečega križa je prostovoljstvo. V Krajevni organizaciji Rdečega križa (KORK) Birčna vas trenutno deluje 16 prostovoljcev:

- Birčna vas (Amalija Muhič, Milka Moravec, Majda Junc),
- Stranska vas (Mira Rus, Marta Golob, Irena Pugelj),
- Rakovnik (Marica Mlakar),
- Rajnovšče (Silva Šušteršič),
- Petane (Mojca Gril),
- Mali Podljuben (Amalija

Vidmar),

- Veliki Podljuben (Nataša Plantan),
- Vrh pri Ljubnu (Marija Ljubi, Manca Ilar, Toni Kruh),
- Gornje Mraševo (Anica Škedelj, Polona Lindič).

Pogosto radi rečemo, da na mladih svet stoji. **Vabimo vse mlade prostovoljce**, ki s svojo mladostjo in zagnanostjo želijo sodelovati v Rdečem križu. **Do brodošli!** Mogoče kdo pomisli: »Kaj bom pa imel od tega?« Vsi,

ki sedaj delamo v KORK Birčna vas, lahko odgovorimo v en glas: »Veliko!« Neštetokrat slišimo take lepe besede: »Hvala, hvala in še enkrat hvala.« In to je vse, kar si želimo od nekoga, ki je bolan, osamljen, potrebuje malo pomoči in dobre volje, da mu je lažje in lepše.

Naše delovanje je odvisno od vas, drage krajanke in krajani, ki s svojimi prostovoljnimi prispevki omogočate, da uresničimo in izpeljemo določene cilje in naloge. Nekaj stroškov vsako leto pokrijeta tudi Krajevna skupnost Birčna vas in Mestna občina Novo mesto.

Vsem iskrena hvala.

Zahvaljujemo se tudi vsem krvodajalcem za darovanje krvi. Tistim, ki ste krvodajalci že dolgo let, in tistim, ki ste se mogoče za to najbolj humano obliko pomoči sočloveku odločili prvič. Vsem in vsakomur posebej iskrena hvala.

Program za starejše krajanke

Tudi v lanskem letu smo jeseni pripravili srečanje za vse krajanke, ki so stari 70 let in več. Že tretjič so nas gostili v Domu starejših občanov v Novem mestu. Za kulturni program so pod vodstvom učiteljic poskrbeli otroci Podružnične šole Birčna vas in pevka ljudskih pesmi, ga. Marija JERELE, ki jo je na harmoniki spremljal g. Peter MORAVEC. Vsem, ki so pomagali pri organizaciji srečanja, in nastopajočim se še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Pred novoletnimi prazniki smo prostovoljke obiskale vse starejše krajanke z darili in dobrimi željami. Ob 90-letnici življenja sva skupaj s predsednico KS Birčna vas, go. Majdo Meštrič, obiskali tri krajanke, in sicer dve na njihovem domu in eno v domu za starejše na Hrvaškem.

Mira Rus, KORK Birčna vas
Foto: Majda Meštrič

DRUŠTVO UPOKOJENCEV NOVO MESTO - Poverjeništvo Birčna vas

Razgibano, strumno, natančno, prostofersko in še kaj drugega. V zadnjem letu so se aktivnosti upokojencev Birčna vas razširile na Šolo zdravja, pohodništvo, pikado ter projekt brezplačnih prevozov.

Pohodništvo

Pohodniška skupina je še vedno aktivna že deveto leto. Ob četrtkih s postaje v znano ali še neznano smer peš, včasih s svojimi vozili do izhodišča, pa tudi z vlakom. Veliko smo prehodili, poznamo mnogo stezic, kolovozov in poti. Zaraščajo se steze, brvi

odnaša narasla voda. A mi se ne damo. Škarje nam utirajo pot, v vodni ujmi odplavljeno brv vrnemo na svoje mesto.

Korak smo umirili, hudi vzponi so preteklost, izbirali smo lažje in manj zahtevne pohodne poti v naši okolici. Luben je priljubljen hrib naših krajanov. Žal je od daleč opazno osamljeno drevo za našo skupino klonilo v avgustovski viharni noči.

Spoznavajmo Dolenjsko je pohodniška aktivnost osemnajstih upokojenskih društev z območja Dolenjske. Tudi DU NM se je letos priključilo in že smo dobili termin za organizacijo pohoda. Pohodi so vsak tretji torek v mesecu. Vedno ga organizira drugo

društvo, razpored je določen vnaprej. DU NM, zanj bo pohod organiziralo naše poverjeništvo na območju naše KS, je na vrsti 18. junija 2019. Zbor bo v Stranski vasi pred pokopališčem ob 8.00 uri. Vabljeni.

Da ohranjamo moči, mi vztrajamo in vabimo tudi druge upokojence med nas.

Pikado

Vsako sredo popoldne se dobivajo pikaderji v gasilskem domu v Stranski vasi in hitro mine ura ali dve v navijaškem vzdušju za svojo ekipo. Pikado ni naporen »šport«, primeren je za vse generacije. Pomembna je natančnost meta malega pikada v krožno

Pikaderji na športnih igrah KS MO NM lani v Prečni

elektronsko tarčo, ki registrira in ovrednoti vsak zadetek. Na koncu zmaga tisti, ki prvi doseže točno določeno število »krogov«. Proti koncu igre je najbolj napeto, saj ni lahko zadeti točno določen predel tarče in dodati k seštevku točno potrebno število krogov. Veliko vaje ustvari občutek za natančen met. Naše članice in člani to kar dobro obvladajo, kar so dokazali tudi na lanskih športnih igrah KS v MONM. Ob vsekakor resni in koncentrirani aktivnosti pa je druženje in tkanje prijateljskih vezi tisto, kar daje zadevi dodatno privlačnost. Kogar to zanima, naj se jim pridruži v sredo popoldne v GD Stranska vas.

Piknik

Tradicionalni spomladanski piknik v Padežu je pritegnil veliko članov poverjenštva. Ekipe že preizkušeni članovi se je organizirala in z odliko opravila našo vsakoletno upokojsko veselico. Ekipe se je morala kar potruditi, saj pripraviti vse potrebno za postrežbo s pijačo in jedačo stotnije članov ni mala malica. Pa so uspeli! Ob zvokih harmonike smo klepetali in tudi plesali dolgo v popoldne. Razšli smo se veselih obrazov, zadovoljni in hvaležni organizatorju. Tudi letos naj bo tako.

Bogdan Mali

Šola zdravja v Birčni vasi

Na občnem zboru članov poverjenštva Birčna vas, marca 2018, nam je vodja Šole zdravja Novo mesto Portoval 1, Darinka Smrke, predstavila Šolo zdravja z metodo »1000 gibov«, katere idejni vodja in ustanovitelj je dr. Nikolay Grishin.

1000 gibov je vadba po natančno določenem vrstnem redu, s katero predihamo, prebudimo in razgibamo celotno telo. Vadi se v skupinah, v stoječem položaju, na svežem zraku, pod vodstvom usposobljenih vaditeljev. Pri začetnih korakih do pravnega gibanja in vadbe so naši skupini pomagale usposobljene vaditeljice iz Šole zdravja Novo mesto Portoval 1: Darinka, Ljubica in Marjanca. V nadaljevanju smo se tudi štiri članice skupine Šola zdravja Birčna vas udeležile izobraževalnega seminarja in postale vaditeljice. Uradno smo se člani/ce Društva šole zdravja registrirali 4. oktobra 2018 in štejemo 16 članic ter enega člana, ki na

dvorišču pri okrepčevalnici »VINSKI HRAM« trikrat tedensko telovadimo po metodi »1000 gibov«.

Po polurnem jutranjem razgibavanju ob kavici/čaju poklepeta-mo, se podružimo, izmenjamo koristne informacije in razgibani, polni elana in dobre volje vstopimo v nov dan.

V tretjem življenjskem obdobju je zelo pomembno, da ljudje negujemo socialno mrežo, se družimo in tudi sami poskrbimo za izboljšanje svojega počutja in zdravja. Namen šole zdravja je prav to, da se naučimo pravnega dihanja in zdravega razgibavanja celotnega telesa.

Vabljeni vsi, ki že skrbite za svoje zdravje, pa tudi vsi tisti, ki bi želeli začeti. Nikoli ni prepozno in v družbi je lažje!

Ana Ponikvar

Kontakt: 041 621 214, e- mail:ankaponikvar@gmail.com

Prostiferji

Predsednica Društva upokojencev Novo mesto, ga. Rožca Šonc, in župan Mestne občine Novo mesto, g. Gregor Macedoni, sta leta 2018 podpisala pogodbo o sodelovanju pri projektu za mobilnost starejših. Projekt omogoča upokojencem brezplačne prevoze z električnim avtomobilom, imenovanim »RUDI«.

Prevozi so namenjeni upokojencem, ki so sami nemobilni in potrebujejo prevoz. Prevozi se izvajajo na območju Mestne občine Novo mesto, in sicer od ponedeljka do petka. Upravičenci lahko storitev koristijo za prevoze po opravkih v zdravstvenem domu, bolnišnici, lekarni in uradnih organih.

Naročilo za prevoz se naroči preko klicnega centra na brezplačno številko 080 10 10 tri delovne dni pred potrebnim prevozom.

Nalogo voznika opravljajo prostovoljci, t. i. PROSTOFERJI. Iz Krajevne skupnosti Birčna vas pri projektu sodelujejo trije PROSTOFERJI.

Ana Ponikvar

Združenje za medsosedsko pomoč – Strojni krožek Novo mesto

Ker me je urednica Karmen prosila, da naj si malo oddahnem od dela in posvetim literarnemu ustvarjanju o strojnih storitvah v kmetijstvu in gozdarstvu, sem si res vzela čas. Sem Boštjan Hrovatič in sem tajnik Združenja za medsosedsko pomoč – Strojni krožek Novo mesto.

Združenje za medsosedsko pomoč – Strojni krožek Novo mesto je bilo ustanovljeno leta 1996. Bistvo strojnega krožka je nudenje storitev z lastno kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo vsem tistim, ki to želijo in sami nimajo ustreznih strojev. Tudi nižanje stroškov v kmetijstvu je vse bolj nuja, da ostane vsaj nekaj dohodka in del teh stroškov se lahko prihrani pri kmetijski mehanizaciji. Ker je mehanizacija vse dražja, odkupne cene pridelkov pa že par let stagnirajo, je en način za kmetije tudi ta, da najamejo strojne storitve. Če vzamemo primer pri setvi koruze: cena setve znaša okoli 50 €/hektar (odvisno od pogojev dela), moderna sejavnica pa stane od 6500 € dalje (4-redna pnevmatska). Tako si lahko vsaka kmetija izračuna ekonomičnost nakupa stroja. Tako se izvajajo storitve pri baliranju in ovijanju senenih bal, siliranju, žetvi poljščin, oranju, predsetveni obdelavi tal, setvi, škropljenju, prevozih s traktorsko in gozdarsko prikolico, sečnji in spravilu lesa itd.

Člani strojnega krožka so lahko fizične osebe, nosilci ali pa člani kmetijskih gospodarstev. Strojni krožek skrbi za informiranje članov in organizacijo opravljanja stori-

tev, same storitve pa v pravnem, davčnem in finančnem smislu potekajo neposredno med naročnikom in izvajalcem storitve. Opravljanje storitev med kmetijskimi gospodarstvi je po Zakonu o dohodnini (ZDoh-2, Uradni list RS, št. 117/06) in pod pogoji ustreznega pravilnika oproščeno plačevanja dohodnine. Oprostitev velja za opravljanje kmetijskih in gozdarskih storitev (po standardni klasifikaciji dejavnosti), ko se opravlja za drugo kmetijsko

gospodarstvo. To je lahko kmetija (nosilec dejavnosti je fizična oseba) ali pa pravna oseba, ki je registrirana za kmetijsko ali gozdarsko dejavnost (d. d., d. o. o., s. p. in podobno). Oprostitev pa ne velja za druge primere, npr. za opravljanje komunalnih storitev (npr. zimska služba) lokalnim skupnostim. Oprostitev velja do višine 420 €/ha kmetijske zemlje (največ do 20 ha) in 85 €/ha kmetijskega zemljišča (največ do 30 ha). Podrobno te pogoje določa Pravilnik

o pogojih za oprostitev plačila dohodnine od prejemkov iz medsosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov (Uradni list RS, št. 141/06). Cene storitev se oblikujejo na trgu, ne smejo pa presegati cen, določenih v Katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije (Zveza združenje za medsosedsko pomoč – strojnih krožkov Slovenije, 2008) (Vir: Zveza strojnih krožkov Slovenije)

Strojni krožek Novo mesto ima trenutno 160 članov in deluje v naslednjih občinah: Novo mesto, Straža, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Žužemberk in Šmarješke Toplice. Predsednik krožka je Igor Pate, delo tajnika pa opravljam jaz.

Vsi člani so nekajkrat letno obveščeni (preko navadne pošte kot tudi po elektronski pošti) o vseh aktualnih dogajanjih, ki jih pripravi strojni krožek. Vsako leto imamo na občnem zboru predavanja o varnosti pri delu, kmetijski mehanizaciji, semenih, škropivih in ostalih zadevah. Pripravimo tudi strokovne ekskurzije tako doma kot tudi v tujino. Zadnjih nekaj let obiskujemo redno sejma Agra v Gornji Radgoni, obiskali smo tudi že kmetijske sejme v Italiji (Verona, Bologna) in si v Nemčiji ogledali

tovarne John Deere (traktorji), Kuhn (stroji za spravilo sena in obdelavo tal), Stoll (sprednji nakladalniki) in Duoplast (folija za silazne bale). Bili smo tudi v Avstriji na veliki predstavitvi strojev podjetja Krone (seneni program) ter si ogledali sejem Austrofoma (sejem gozdarstva in gozdarske mehanizacije) in tudi moderno žago, ki odkupi večino slovenskega lesa itd.

Sodelujemo z Zvezo strojnih krožkov Slovenije ter tudi s sosednjimi strojnimi krožki. Tako smo v letu 2018 pripravili predstavitev strojev za košnjo in spravilo sena na smučišču Gače skupaj s Strojnim krožkom Bela krajina.

Z Zavodom za gozdove Slovenije pa sodelujemo tudi pri gozdarskih tečajih (Varno delo z motorno žago, Varno delo s traktorjem, Varno delo z gozdarsko prikolico). Zadnja leta konec aprila pripravimo tudi blagoslov traktorjev za varno in srečno delo z njimi.

V letu 2019 bomo poleg sejma Agra v Gornji Radgoni (konec avgusta) obiskali tudi tovarno traktorjev Steyr v Avstriji, in sicer v mesecu juliju.

Na koncu vsakega leta svoje člane obdари mo člani s koledarjem. Kakšen je, si lahko

ogledate na spletni strani www.s-k.si pod zavihkom Novice. Mislim, da se boste ob listanju koledarja nasmehnil in hkrati zamislili. Poleg omenjene spletne strani si lahko več o strojnih krožkih preberete tudi na povezavi www.skservis.si.

Če pa kdo želi še kakšno informacijo, me lahko tudi pokliče ali obišče.

Boštjan Hrovatič,
tajnik SK Novo mesto

Narava

*Le kaj je to ljubezen?
To ni kar taka bolezen.*

*To je knjiga, narava,
a vedno je ljubezen prava.
Te nikoli ne izgubiš,
lahko pa je še več dobiš.*

*Ko ti srce poželi,
odžene ti vse skrbi,
ki mučijo te že teden dni.*

*A nikoli ne pozabi,
da narava te k sebi vabi.*

Manca Meštrič

Brez majhnih dejanj ne moremo ustvarjati velikih stvari

Marija Jakše – Kmetica leta 2018

Konec prejšnjega leta nas je razveselila novica, da imamo v naši sredini gospo, ki je prejela poseben naziv. To je Marija Jakše iz Malega Podljubna, ki je oktobra 2018 po izboru Zveze kmetic Slovenije prejela laskavi naziv Kmetica leta 2018.

Z razglasitvijo kmetice leta, ki vsako leto poteka v okviru obeleževanja svetovnega dneva kmetic 15. oktobra, želi Zveza kmetic Slovenije opozoriti na pomemben prispevek kmetic na podeželju ter njihovo vlogo v širši družbi in državi.

Mari, kot jo kličejo, sva s predsednico krajevne skupnosti Majdo Meštrič obiskali v mesecu marcu z namenom, da tudi krajani naše skupnosti pokukamo v del njenega vsakdanjika in ji s tem povemo, da smo zelo ponosni nanjo. Pričakala naju je z velikim nasmehom na obrazu. Čestitali sva ji za poseben naziv in se ji zahvalili, ker je naše kraje pokazala Sloveniji. Ganjena ob pohvali naju je gostoljubno povabila v svoj dom. V družbi z njeno hčerko smo ob obloženi mizi Maričinih dobrot prijetno poklepetale.

»Pogoj, da postaneš kmetica leta, je, da si včlanjen v Društvo kmečkih žensk in da je društvo včlanjeno v Zvezo kmetic Slovenije. V razpisu je pogoj, da si star nad 50 let. Na podlagi opisa potem izberejo kmetico leta,« pove Mari. Izmed svojih vrst so Mari izbrale in na izbor za kmetico leta prijavile njene sočlanice iz Društva kmečkih žena Novo mesto, v katerega je Mari včlanjena od ustanovitve društva.

Ko sva jo prosili, naj se nam na kratko predstavi, v svoji skromnosti kar ni našla besed. Je pa z vsem ponosom in suvereno opisala, kakšna je slovenska kmetica. »Slovenska kmetica je delovna, skrbna, poštena, majhna (skromna), a z

velikim in dobrim srcem.« No, tako je hkrati opisala tudi sebe.

Uporabila bom še tale zapis, ki so ga zapisale njene prijateljice iz Društva kmečkih žena Novo mesto, ko so Mari prijavile na izbor za kmetico leta: »Lepo je biti v njeni družbi, s svojo osebnostjo in dejanji pa je lahko zgled vsem nam, še posebej mlajšim. Svet se ne premika samo z velikimi rečmi, brez majhnih dejanj in dobrih ljudi nihče ne bi mogel ustvarjati velikih stvari. Mari je zagotovo ena od majhnih, vendar jo njene prostovoljne in srčne dejavnosti na mnogih področjih delajo veliko.«

Marijo je iz rodnega Dolenjega Podboršta pri Mirni Peči v Mali Podljuden pripeljala ljubezen. Z možem Jožetom sta se poročila pred 32 leti, imata dve hčerki, Meri in Jožico. Po rojstvu mlajše hčerke je padla odločitev, da ostane doma na kmetiji. Prej je sedem let delala v tovarni Beti, nato v Bršljinu v tovarni obutve. Dela na kmetiji jim nikoli ne zmanjka. Imajo osem hektarjev lastne obdelovalne zemlje in pet hektarjev najete, šest hektarjev gozda ter vinograda v Starem Ljubnu in v Golobinjeku. V hlevu je okrog 20 glav živine, vsako leto zredijo tudi pujse. Dela z veseljem in s srcem in tako tudi ko je težko, zmore. Zanimalo naju je, kako težka je odločitev, da ostaneš doma. Mari pove, da s tem korakom ne postaneš samo kmetica, ampak hkrati gospodinja, vzgojiteljica, skrbnik starejšim in še bi lahko naštevati. Tak položaj ni dovolj cenjen in tudi

socialna varnost in položaj nista zavidljiva. Od prihodka kmetije je potrebno plačati pokojninsko dobo, ki pa v poznih letih, ko telo ne bo več zmoglo naporov, ne obeta pokojnine, s katero bi se dalo živeti.

Zanimalo naju je tudi njeno mnenje o kmetijstvu v našem okolju. Mari pove, da so edina kmetija v vasi, ki oddajajo mleko. V najemu imajo zemljo od sosedov, tako ostane zemlja obdelana in živa. Z nasmehom pove, da jo veseli, ker se nekateri mladi z družinami vračajo v vas. »Veseli me tudi, da se trudimo za lokalno pridelano

hrano in da se delo, pridelki in izdelki s kmetij bolj cenijo kot pred kratkim. Tako je tudi prav. Prav je tudi, da ohranjamo običaje naših babic. Tako bogatimo nas same in ohranjamo kulturno dediščino.«

Mari je spregovorila tudi o drugih aktivnostih. Ukvarja se s stvarmi, ki ji nahrungajo dušo, naredi nekaj zase, se družijo in se sprosti. V Društvu kmečkih žena Novo mesto je aktivna že vse od ustanovitve društva. Sodeluje na različnih delavnicah in nekatere je sama vodila (peka kolačev, štrukljev, jabolčnega zavitka ...). Njeno steno res

krasi mnogo priznanj. Ima kar 6 zlatih plaket za peko kruha. Aktivna je tudi v Prostovoljnem gasilskem društvu Mali Podljuden in Turističnem društvu Straža. V vasi je tisti člen, ki poskrbi za veselo razpoloženje in druženje. Če ima kdo v vasi god, se zberejo in mu gredo ramplat. Tako še ohranjajo stare običaje. »Sedaj postavimo smrekico, če kdo praznuje okroglo obletnico rojstva ... če se pa mladi noč'jo n'č žen't.« Vaščani so zelo ponosni na njen naziv in so ji v vasi pripravili prizrčen sprejem.

»Zahvaljujem se svojim domačim in prijateljem, ki mi pomagajo, mi stojijo ob strani in me podpirajo,« je dodala. Povedala je še, da ima sedaj kar veliko obveznosti, ki pa so prijetno naporne, da bo naziv Kmetica leta s ponosom nosila, »da je to samo enkrat«, me pa smo hitro dodale, da je pa za zmeraj. Tako kot postati mama. Društvo kmečkih žena Novo mesto bo v začetku maja pri kmetici leta organiziralo srečanje za kmetice iz vse Slovenije. Ogledale si bodo Novo mesto in

Mali Podljuden, članice jim pripravljajo zanimiv program. Ta dogodek bo velik za naše kraje.

Z Majdo sva s tega obiska odšli »bogati«. Pa ne samo zaradi dobrot, ki nama jih je podarila Mari. Njena prijaznost, širok nasmeh, skromnost, dobrota ter ganjenost že ob majhni pohvali so le nekatere lastnosti, ki sva jih močno občutile. Klepet je bil zelo prijeten in ne moreš se počutiti drugače kot odlično, ker iz Mari sije toliko pozitivne energije. Naziv Kmetica leta je šel prav gotovo v prave roke.

Tudi mi v krajevni skupnosti Birčna vas smo zelo ponosni in še enkrat iz srca čestitamo skromni Mari z ogromnim srcem ob tem laskavem nazivu. Mari, hvala, da ste naš kraj pokazali vsej Sloveniji in ostanite še naprej tako pozitivni, srčni in nasmejani, ker s tem bogatite ljudi okrog sebe. Naj vam zdravje dobro služi, da se bomo vsi veselili še vrsto priznanj in nagrad za dobre, ki bodo nastale iz dela vaših rok in srčnosti vaše duše.

Urška Hrovatič

Vtisi s prireditve kmetice leta

Naša krajanka iz Malega Podljudna Marica Jakše, ki je postala Kmetica leta 2018, je v okviru Društva kmečkih žena Novo mesto s podporo svojih domačih, sovaščanov, sokrajčanov in še mnogih sponzorjev, v ponedeljek, 6. maja, pripravila srečanje. Srečanje, ki so se ga udeležile zlasti članice društev iz večjega dela Slovenije, se je začelo že dopoldne. Za vse udeležence je bila zelo zanimiva vožnja s splavom po reki Krki ter ogled Novega mesta.

Osrednja prireditev je bila dogovorjena ob 15. uri pri gasilskem domu v Malem Podljudnu.

Zbrali smo se na kmetiji Jakšetovih v Malem Podljudnu. Po krajši slovesnosti in ganljivem nagovoru sovaščanke Bernarde Strojine ter ob spoznavanju udeležencev smo se

odpravili h Gasilskemu domu PGD Mali Podljuden. Že ob prihodu je bilo videti, da so pri izvedbi prireditve sodelovali vsi krajanje in seveda gasilci. Še enkrat so potrdili svojo enotnost, predanost in pridnost.

Na osrednji prireditvi, ki so jo popestrili ansambel Petan, ljudski pevci Vaški zvon iz Prečne ter tamburaši folklorne skupine Kres, se je zbralo veliko številu udeležencev, še zlasti pa je bilo v zraku čutiti pozitivno žensko energijo, kar je poudaril tudi eden izmed govornikov.

Vse je najprej pozdravila Štefka Vidic, predsednica Društva kmečkih žena Novo mesto, ki je bilo predlagatelj za nominacijo Marice Jakše za Kmetico leta 2018. Za ta naslov ni dovolj samo delo na kmetiji, ampak veliko več. Na srečo kmetice

postajajo enakopravne članice naše družbe, saj so tudi vedno bolj izobražene. Pohvalne besede in zahvale so izrazili tudi nekateri vabljeni gostje s področja kmetijstva. Prireditve je s svojim obiskom počastila tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS dr. Aleksandra Pivec. Tudi ona je opazila prizadevnost in pomembnost dela kmečkih žena in pohvalila vlogo društev s tega področja v družbi.

Druženje se je nadaljevalo v ugodnem razpoloženju. Gostitelji so z veliko energije, dela

in tudi ob pomoči sponzorjev pripravili srečanje, ki se mu je videlo, da je pripravljeno s srcem in pridnostjo.

Marici in njenim sovaščanom želimo, da bi ta pozitiven odnos in složnost ostal pri njih za vedno.

Ne smemo pozabiti, da smo tudi ostali krajanje KS Birčna vas ponosni na Marico Jakše, ki je bila morda do sedaj bila nekje v ozadju, zdaj pa je tudi imena naših krajev ponesla širom Slovenije.

Majda Meštrič

Foto: Andreja Muhič

Pesem prežene človeku skrbi

Cerkveni mešani pevski zbor **Stranska vas**

Leto je naokrog in pri meni je znova na vrata potrkala urednica glasila Šum sekvoj.

»Majda, zdaj je pa čas, da napišeš nekaj vrstic o delu, druženju in udejstvovanju vaših pevcev v Stranski vasi.« »Oh ne,« sem si mislila, kaj ni že zadosti, da redno vadimo, pojemo, zdaj pa še ta papir.« Na nekaj lepih besed sem le prikimala. Preteklo je nekaj tednov in se spomnim svoje obljube. Kaj naj napišem? Kje naj začnem? Pri sebi.

Ali se sploh zavedam, kakšna vrednota je petje, pa naj si bo za tistega, ki poje, kot tistega, ki posluša in sliši? Zato z veseljem zapišem, da je pesem, petje vrednota, ki ima trajno ceno in globok pomen za kulturo vsakega naroda. Je lepota, zaradi katere je življenje tolikokrat lažje, polnejše in prijetnejše. Niso zastoj pregovori in reki o petju: Kdor poje, zlo ne misli.; Tam bodi, kjer pojo. Hudobni pesmi nimajo.; Pesem prežene človeku skrbi.; Blagor hiši, kjer se petje sliši.

Gotovo se marsikdo spomni Cankarjevih besed v njegovem

Kurentu: »O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: »Veseli ljudje bodo živeli tod, pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!« Kakor je rekel, tako se je zgodilo ... Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja.

Za petje pa ni zadosti samo veselje in dobra volja, kajti brez posluha in razvitih pevskih sposobnostih ne gre. Za sodelovanje v skupini in zboru je potrebno, da je pevec odgovoren, zanesljiv, prilagodljiv, strpen, vztrajen in pripaden. Naša pevska skupina deluje

največ na področju cerkvene glasbe. Sestavljajo jo moški in ženske. Pojemo z namenom, da sodelujemo pri bogoslužju predvsem ob nedeljah in praznikih cerkvenega leta. Temu primerno izbiramo tudi pesmi. V veselje in večje dožitve pri petju pa nam službi glasbena spremljava orgel, pri večjih slovesnostih tudi spremljava violine. Naš repertoar pesmi je pester in bogat. V večini pojemo večglasno.

Vsako leto ob godovanju sv. Cicilije, zavetnice cerkvenega petja, si tudi pevci naredimo svoj pevski praznik. To je druženje ob pogostitvi in dožitvem petju priložnostnih pesmi. Takrat je tudi priložnost, da opravimo pregled našega celoletnega dela. Prav je, da se vsak član vpraša, ali je odgovoren do sopevcev, zanesljiv, zbran, se redno udeležuje vaj in petja ...

Z veseljem potrdim, da je večina pevcev takšnih. In tudi zabavnih. Oh, kakšna šala, anekdota se prav prileže. Marsikdo nas vpraša, koliko ur prepojemo. Dobro je, da jih ne štejemo. Zavedam se, da je pri pevcu važno tudi odrekanje. Ob večerih bi marsikdo rajši preležal pred TV, bral knjigo, se zadrževal na klepetu ali drugih priložnostih. A ima obveznost – pevske vaje. Poleg obveznosti moramo in znamo poskrbeti tudi za razvedrilo, najsi bo to ob godovih, rojstnih dnevih, jubilejih, porokah, žegnanjih, nedeljskih popoldnevih, skupinskim pohodom ali na izletu v junijskem času. Tako ob teh priložnostih gojimo povezanost in prijateljstvo.

Veseli smo vsakega novega člana in tudi v bodoče vabimo, da sem kdo pridruži in stopi v pevske vrste. Torej pojemo in še bomo peli Bogu v čast, sebi in ljudem pa v veselje.

Majda Nemanič

Pevci spoznavajo našo domovino

Pevci iz Stranske vasi vsako leto na poseben način obeležimo dan državnosti, in sicer ob spoznavanju naše prelepe domovine, ki v svojih nedrjih skriva veliko bogastva.

Prav teh se premalo zavedamo, zato se vsako leto odpravimo v drug del Slovenije in okušamo njene lepote.

Lansko leto ni dosti manjkalo, da bi ostali brez izleta. Kljub nekaj nevšečnostim smo uspeli zorganizirati izlet in ponovno do zadnjega sedeža napolniti avtobus. Na izlet smo odšli v ponedeljek, 25. 6. 2018. Zgodnja jutranja ura ni bila preveč moteča. Kot običajno smo avtobus začeli polniti na Lakovnicah, nato v Stranski vasi in naprej v Šmihelu ter Ločni. Pot nas je vodila skozi Krško, Brestanico, mimo Senovega in koprivnice v Olimje. Tam smo po obvezni kavi imeli najprej sveto mašo s posebnim namenom spomina na ateta Tončka, ki nas je v preteklosti vodil po naših potepanjih.

Po maši, ki smo jo olepšali z našim petjem, smo si ogledali baročno cerkev, ki je posvečena Mariji Vnebovzeti, v kateri še posebej izstopa mogočen, trinadstropen pozlačen oltar v črni barvi, ki so ga leta 1680 izdelali pavlinski menihi v Lepoglavi na Hrvaškem. Cerkev je zagotovo najbolj znana po tem, da je v njej 24. septembra 1824 obhajal novo mašo blaženi Anton Martin Slomšek.

Zatem smo si ogledali minoritski samostan. Na sedanjem mestu samostana je v preteklosti stal stolp, ki je bil zgrajen okoli leta 1015 in je bil last Pilsteinskih grofov. Ena od njihovih naslednic je tudi Ema Krška. Stolp so kasneje preuredili v podeželski dvorec. Ta je večkrat zamenjal lastnike, leta 1663 pa se je vanj naselilo prvih 6 patrov pavlincev, ki so grad spremenili v samostan. Burno zgodovinsko dogajanje se je nadaljevalo in lastništvo se je pogosto menjalo. Samostan je spet postal grad pod lastništvom grofa Attemsa, po drugi svetovni vojni pa je bil nacionaliziran. Leta 1999 je grad ponovno postal samostan. Minoriti, ki zanj skrbijo danes, pa ga obnavljajo in mu skušajo povrniti njegov nekdanji sloves.

V samostanu najdemo edinstveno lekarno, ki je bila v preteklosti bolniška soba. Vse so nas navdušile freske po stenah in stropu. Okroglo, obokano sobo nekdanje lekarne je v letu 1780 s čudovitimi freskami opremil mojster Anton Lerchinger iz Rogatca. Velika je njihova umetniška, še večja pa sporočilna vrednost. Freske nam govorijo o poti do zdravja in sreče. Po ogledu smo se seveda ustavili v lekarni, kjer je vsak od nas našel kakšno zdravilo zase, saj za vsako bolezen rožica raste.

Večina nas je bila navdušena nad čudovitim zeliščnim vrtom, ki se od samostana razteza vse do čokoladnice, kjer smo našli nove čudovite zaklade. Zeliščni vrt je sicer zasnovan kot botanični vrt z več kot 200 različnimi, lepo označenimi vrstami. Verjetno ne dosti manjša izbira je tudi v čokoladnici, kjer so najbolj uživali otroci.

Pot nas je nato peljala skozi Bistrico ob Sotli do Bizeljskega, kjer smo si ogledali cerkev sv. Lovrenca, v kateri je nekaj časa služboval že prej omenjeni Anton Martin Slomšek. Župnik nam je predstavil cerkev in župnijo, nas pospremil na razstavo naravne in kulturne dediščine Bizeljskega ter v Slomškovo spominsko sobo in nas na koncu povabil v klet na degustacijo vin, ki jih tudi sam prideluje. V kleti se nam je pridružila aktualna vinska kraljica Bizeljskega, Laura Omerzo, ki nas je popeljala do vasice Brezovica na Bizeljskem in edinstvene znamenitosti tega kraja – repnice Najger. Repnice so imele in imajo še danes nalogo, da v njih shranjujejo pridelke in služijo kot zatočišče pred nevihto pri delu v vinogradu, predvsem pa v njih shranjujejo vino. Najgerjeva repnica je največja in najlepša na tem področju, še zdaleč pa ne edina. Lastnica Aljoška nas je popeljala po rovih, ki so jih začeli kopati v 19. stoletju. Narava je tu poskrbela, da zbita mivka omogoča stabilne rove, ki jih je možno ročno kopati. Seveda ima takšno kopanje fizikalne zakonitosti, ki jim je treba slediti, da ne pride do nesreče. V repnici je celo leto ista temperatura, zato je idealna za hranjenje vina. Repnico si bomo bolj kot po degustaciji vin zapomnili po nabrušenem jeziku gospe Aljoške, ki nas je zabavala med obiskom.

Po končanem obisku repnic nas je čakalo kosilo v okrepčevalnici >>

>> Štritof, kjer se je naša Laura iz kraljice prelevila v natakario in nam večje postregla z okusnim kosilom. Na koncu nas je za presenečenje čakal še domač štrudelj, ki je bil pika na i celotnemu kosilu, ob katerem smo seveda pili kraljičino vino.

Zadovoljni in z napolnjenimi trebuščki smo se končno odpravili naprej proti Brežicam in si na zadnji postaji izleta ogledali brežiški grad. Vodička se je zelo potrudila

z razlago ob sleherni razstavi. Najbolj pa smo bili navdušeni nad veličastno podobo največje in najbogatejše viteške dvorane na Slovenskem, ki je svojo podobo dobila na začetku 18. stoletja.

Prijetno utrujeni, polni novih vtisov in dogodivščin smo se v poznem popoldnevu odpravili proti domu. Vsak s svojimi mislimi. In jasno zastavljenim vprašanjem, kam gremo naslednjič.

Že lani sem povedala, da nekam na vzhod države. Ob povabilu vsem, da se nam letos 25. junija pridružite, pa naj izdam, da bomo šli v sam kljun naše kokoške, na najvišji stolp v Sloveniji in na energijske točke, ki nas bodo ozdravile vseh nadlog in napolnile z energijo za nove napore. Sproti pa bomo skupaj odkrili še kakšen biser naše domovine. Povabljeni.

Andreja Bartolj Bele

Avto center Brdar (ACB) – zgodba o dveh generacijah

Tokrat predstavljamo družinsko podjetje, ki ga je prevzela že druga generacija družine Brdar. Začetki segajo v čas, ko podjetništva v Sloveniji skoraj še nismo poznali.

Skromni začetki avtoličarske delavnice ob družinski hiši v Birčni vasi so prerasli v malo obrtno storitveno podjetje. Pri svojem razvoju so bili ves čas v trendu. ACB je koncesionar za REVOZ in opravlja servisne storitve za RENAULTOVA vozila, ob tem pa seveda vso avtokleparsko, avtoličarsko, vulkanizersko dejavnost, optiko ter vleko vozil opravlja tudi za vozila drugih znamk.

Začetnik družinskega podjetja Zvone Brdar pravi, da njihovi začetki segajo v leto 1987. »Najprej smo se ukvarjali samo s kleparstvom in ličarstvom, v službi sem imel komaj enega kleparja, sam sem delal kot ličar. Prav tako sem tudi nabavljal material, ročno pisal račune in jih dostavljal na Službo družbenega knjigovodstva, kot se je temu reklo nekoč. Vsak delovni dan sem zaključil tako, da sem pospravil delavnico. Sprva sem imel le preprosto orodje, pločevino smo brusili ročno, pri ravnanju razbitega »pleha« smo si pomagali s škripci in tako imenovanim konjem.« Zvone še pove, da avtomobili takrat še niso bili tako zava-

rovani kot danes, zato so tudi najbolj poškodovano pločevino redko zamenjali z novimi deli. Vozni park je bil nasploh starejši. Največ dela so imeli s prerjavelo pločevino v predelu koles, pragov in spodnjega dela vrat. Menjavali so celo strehe. Z rezervnimi deli je bilo težko, redno so hodili v Avstrijo in Italijo. »Dela je bilo ogromno, pogosto sem garal pozno v noč, da je bilo popravilo končano do jutra in smo stranki čim prej izročili avto kot iz škatlice,« nadaljuje Zvone.

Ponosno doda, da je zdaj že 27 let, odkar so Renaultov poplašeni serviser, predvsem pa je med prvimi na Dolenjskem imel ličarsko komoro

in ravnalno mizo. »Moderno opremo sem uvažal iz Avstrije, ker se je pri nas ni dobilo. Leta 1992 smo se že prvič razširili, od takrat imamo avtomehaniko, vulkanizerstvo, optiko in geometrijo vozil. Ves čas sem povečeval delavnico in zaposloval nove sodelavce. Leto prej se je podjetje okrepilo s soprogo Mileno, ki je zato pustila službo v Novoteksu.« AVTO CENTER BRDAR ima danes na voljo kar pet dvigalk, napravo za meritve optike vozila, stroj za vulkanizerske storitve, polnilec klime, testno elektronsko preizkušanje brezhibnosti, na voljo je nadomestno vozilo. Modernizacijo so financirali z dolgoročnim posojilom, zadnjo

krizo pa so občutili šele 2014, ko so na srečo ravno odplačali zadnji obrok.

»Našo malo firmo zdaj že kar nekaj let vodi starejši sin Damjan, mlajši sin Tadej pa je naš hišni ličar. Za uspešno delovanje sva še vedno aktivna tudi midva. S svojim znanjem pomagava, da imata sinova ter zaposleni delo in kruh. Sicer pa sva že upokojena, Zvone invalidsko, vseeno pa ne more iz svoje kože in dela po 4 ure na dan.

Čprav je konkurenca velika, smo z dobrim delom premagali vse težave,« pove Milena, mati naslednikov in Zvonetova soproga. Danes so vsi avtomobili obvezno zavarovani, popravila

pa izvajajo v dogovoru s stranko in zavarovalnicami, ki storitev plačujejo v rokih. »Z delom pa je tako tako, bolj za sproti,« med smehom povedo pri vedno prijaznih in dobrovoljnih Brdarjevih. »Kleparska in ličarska dela opravljamo za vse znamke,

avtomehanične storitve pa le za vozila Renault, manjša popravila tudi za druge avtomobile. Konkurenca je v tej branži zelo močna. Mi imamo dobrega mehanika, kleparja in ličarja, vsak svojo nalogo opravlja profesionalno in kakovostno. S

to ekipo gremo naprej v prihodnost našega družinskega podjetja. Za pet zaposlenih je dela več kot dovolj,« sta zadovoljna zakonca Brdar.

AVTO CENTRU BRDAR zaupa kar nekaj velikih strank, Revoz, CGP, Malkom, DSO

NM, redne stranke so obrtniki in precejšen krog ljudi iz bližnje in daljne okolice Birčne vasi, od Novega mesta do Bele krajine. Moto Brdarjev – KAKOVOST IN ZADOVOLJNA STRANKA – pa je vodilo, ki mu več kot uspešno sledi že druga generacija.

»Z ženo sva zadovoljna, da otroci nadaljujejo najino pot. Imava pet vnukov – štiri fante in eno deklico. Ni vrag, da ne bo tudi katerega od njih potegnili v avtomobilske vode in bo naš servis prešel v tretjo generacijo,« prijeten klepet z brskanjem po spominih in željo za prihodnost skleneta Milena in Zvone Brdar.

Tomaž Bratož
Foto: Bogdan Mali

Zastava na vrhu sekvoje

Spet je zavihrala slovenska zastava na vrhu sekvoje! Tokrat sta to zahtevno nalogo opravila Nejc Ilar in David Pečavar.

Dolgoletno tradicijo nameščanja državne zastave na vrh sekvoje ohranjajo gasilci PGD Stranska vas, zlasti fantje z Ruperč Vrha. Tokrat je bil član uredništva Šum sekvoj z njimi ter dokumentiral zahteven vzpon Nejca in Davida na vrh sekvoje in spust po njenih vejah.

Mnogo vej sta prestopila in se povzpela

kar 40 metrov visoko. Na vrhu je Nejc pritrdil drog z zastavo, ki je že med nameščanjem zaplapolala in oznanila bližajoči se prvomajski praznik. Zastavo si izposojajo in potem vračajo, kar jim vzame več časa kot samo nameščanje na vrh sekvoje. Prisotni so dali pobudo, da bi to aktivnost podprl Svet KS Birčna vas in tudi nabavil primerno večjo zastavo.

Postopek sta budno spremljala Franci Ilar in Dejan Rkman, ki sta v preteklosti opravljala to nalogo. Povedala sta, da so nekoč naši predniki na obe sekvoji name-

ščali zastavo, na eno slovensko, na drugo pa jugoslovansko. Sledi druge sekvoje so še vidne – obsežen štor in del debla pričata o njej. Še živeča sekvoja je po sanaciji poškodbe od strele pognala dva nova vrha, ki sta iz leta v leto večja in višja. Toda sekvoja počasi odlaga iglice s spodnjih vej, a se kljub temu še bori za obstanek. Menda slabo prenaša sušo. Sekvoji želimo še mnoga leta.

Zastava na vrhu sekvoje kar pleni poglede mimoidočih in mimovozečih, še zlasti ob vetrovnem vremenu.

Bogdan Mali

Pokal Marka Kumpa 2019

V Kolesarskem klubu Adria Mobil držimo obljubo in se ne ustrašimo slabega vremena.

Zato smo se kljub slabim vremenskim napovedim ponovno lotili organizacije kolesarske

dirke za Pokal Marka Kumpa 2019 za dečke in deklice ter mladince in mladinke do 17 leta in jo tudi uspešno izpeljali.

Kolesarska dirka za Pokal Marka Kumpa je ena najzahtevnejših, če ne najzahtevnejša v Pokalu Slovenije, in je hitro našla svoje mesto na tekmovalnem kolesarskem koledarju. To seveda ne bi bilo mogoče brez dobre organizacije in dobre prometne varnosti. Najbolj nas veseli, da reševalci niso imeli dela in da so jo vsi tekmovalci odnesli brez poškodb.

Prizadevamo si, da je prireditelj izvedena na visokem nivoju, tako z vidika varnosti kot z vidika dobrega počutja tekmovalcev, njihovih spremljevalcev in vseh obiskovalcev. Menim, da smo upravičili nagrado za najbolje organizirano kolesarsko dirko, ki smo jo prejeli lan-

sko leto. Konec koncev k temu priča tudi dober obisk prireditelje kljub zelo slabi vremenski napovedi za dan prireditve. Na koncu pa nam je vsem skupaj prizaneslo tudi vreme!

Čestitamo vsem, ki so tekmovali na tej težki preizkušnji! In zahvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k kvalitetni izvedbi prireditve, še posebej pa Prostovoljnemu gasilskemu društvu Stranska vas Novo mesto, ki je ponovno odlično poskrbelo za najpomembnejši del organizacije, za prometno varnost in varnost vseh tekmovalcev in obiskovalcev. Hvala!

Se vidimo spet prihodnje leto!

**Rok Novak, vodja prireditve
Kolesarski klub Adria Mobil
Foto: Peter Gregorčič**

Podružnična šola v Birčni vasi

Kaj nas družijo v šoli?

V šoli družijo nas odmor.

*Lahko se igramo,
in malo klepetamo.*

Pri pouku znanje družijo nas.

*Če kdo narobe odgovori,
ga drugi popravi.*

Šport imamo radi.

*Vsi radi telovadimo,
igre se igramo,
med seboj tekmujemo,
se varujemo.*

Pri umetnosti družijo glasba nas.

*Skupaj zapojemo in zaigramo,
glasbo poslušamo.*

Pri likovni dobro se imamo.

*Naše slike združene,
dobro so povezane,
prav tako kot mi,
združeni smo vsi.*

Pri spoznavanju okolja družijo nas narava.

*Naravo varujemo, jo obdelujemo,
pridružijo se še ti.*

Pri slovenščini nas zgodbe družijo.

*Učijo, kaj je prav in kaj narobe,
zgodbe pišemo tudi mi,
združeni smo vsi,
družijo z nami se še ti.*

Rožle Pirc, 3. r.

Rožle je na literarnem natečaju podružničnih šol Slovenije na temo »Meje nas povezujejo« s pesmijo osvojil 1. mesto v kategoriji učencev 1. triade.

ljudem v stiski. Dala sem svoj kovanec, namesto da bi kupila bonbone. A moj kovanec je bil edini. Ko so ljudje videli, da sem dala kovanec, so takoj dali še oni svoje kovance. Potem pa so morali izprazniti škatlo.

Lepo sem se počutila, ker sem nekomu pomagala.

Zala Žagar, 3. r.

Zala je za spis prejela priznanje in praktično nagrado na regijskem literarnem natečaju »Naravne in druge nesreče – Neurje« za 1. triado.

Gasilska intervencija

Februarja smo imele gasilske pionirke vaje za gasilsko tekmovanje, vaje so bile v gasilskem domu v Stranski vasi. Nameravale smo vaditi vozle za gasilski kviz, ko nam je naš mentor Gregor povedal, da imajo prostovoljni gasilci ravnokar gasilsko intervencijo zaradi požara v romskem naselju in se jim mora pridružiti.

Tako so se naše vaje zaključile, še preden so se začele. Morale smo zapustiti gasilski dom, saj tam nismo smele ostati same. Gregor je šel v garažo, kjer imamo spravljeno gasilsko opremo in kombi. Kmalu so začeli prihajati še ostali prostovoljni gasilci. Gregor je hitro skočil v gasilske hlače. Lana je začela snemati s telefonom, saj je bilo zelo vznemirljivo, ko so utripale luči na gasilskem kombiju. S kolesom se je pripeljal Lanin oči, za njim pa je ves vesel pritekkel tudi njen pes Bučko. Pošalile smo se, da bo od zdaj naprej gasilski kuža. Morale smo poskrbeti, da ni skočil v gasilski kombi. Gasilci so prihajali iz vseh smeri. Zelo zanimivo je bilo, ko se je Lanin oči pogovarjal po voki tokiju z vodjo gasilske postaje. Povedal je, koliko prostovoljnih gasilcev gre na intervencijo, če potrebujejo še kakšno pomoč, kako velik je požar, kje gori, zakaj gori in še nekaj drugih podatkov. Nato so se odpeljali. Še nekaj časa smo gledale za utripajočimi lučmi. Dva gasilca sta se pripeljala kasneje in eden od njiju je pozabil požarno opremo, zato nas je zaskrbelo. A na srečo mu jo je pripeljal drugi gasilec. Nato smo šle vse tri k Lani domov, kjer smo vadile odgovore na vprašanja.

Ko so prišli gasilci nazaj, so morali čez deset minut spet nazaj na kraj intervencije, ker je spet zagorelo. Daša je po prvi intervenciji odšla domov, takoj za njo pa še Julija. Tako zanimivega večera in gasilskih vaj še nismo doživele.

**Daša Drašler, Lana Rajar,
Julija Šušteršič, 5. r.**

Neurje

Nekega dne, ko so bile pri meni moje prijateljice, je začela padati toča. Hitro smo stekle v hišo. Prišlo je hudo neurje. Pri sosedovih se je vsul plaz. Nikoli nisem še doživela toče. V šoli smo se pogovarjali o toči in neurju. Zelo sem bila vesela, kajti pravila so zelo jasna. Zdaj vem, kako ravnati v nesreči.

V sobi smo ostale tako dolgo, da je neurje ponehalo. Potem pa smo se vsi zbrali zunaj. Prišlo je tudi veliko sosedov. Skupaj smo pomagali sosedovim odstraniti zemljo. Sosedje so hoteli plačati za pomoč, vendar denarja nismo vzeli.

Ko sem kasneje odšla v trgovino, sem videla škatlo za pomoč

**»Sodelujte z nami. Pišite,
ustvarjajte, fotografirajte,
pohvalite ali grajajte.**

Vse to sprejemamo na naš e-mail: sumsekvoj@gmail.com ali osebno pri članih uredništva.«

Z igro se krepim in veselim

Učenci Podružnice Birčna vas so se od 22. 9. do 6. 10. 2018 vključili v Teden kulturne dediščine. Naslov našega projekta je bil Z igro se krepim in veselim.

Ker letos v Novem mestu obeležujemo 120. obletnico rojstva največjega slovenskega olimpijca, Novomeščana Leona Štuklja, smo tudi na podružnici povezali leto kulturne dediščine s Štukljevim letom MONM, ki poudarja pomen zdravega športnega duha, kar je utelešal naš someščan. Prav zato smo se odločili, da izberemo igre za našo osrednjo temo.

V projekt so se vključili učenci od 1. do 5. razreda. Spoznali so, kako so otroci v preteklosti izkoristili prosti čas za igro in druženje. Povprašali so dedke in babice o starih igrah in jih oživili. Namizne, rajalne, prstne in druge stare igre so opisali, igre sami izvajali, iskali razlike med igrami dedkov in babic ter današnjimi, tudi računalniškimi igrami ... Učenci so izdelali več rekvizitov za stare igre in igre, ki se jih igrajo danes, slikali, peli, plesali, telovadili, hodili na sprehode ... Spoznali so lokalne športnike in olimpijca Leona Štuklja. Gradivo so zbrali v priložnostnem glasilu. Skupaj s starši so poslikali talne površine za igre na prostem. Za starše, dedke in babice so učenci pripravili igralno dopoldne, na katerem so prikazali igre nekoč in danes. V igre so pritegnili tudi obiskovalce. Igralno dopoldne je potekalo 29. 9. 2018 v šoli in na športnih površinah Podružnice Birčna vas.

V okviru projekta smo izvedli tudi dva dneva dejavnosti. Na tehniškem dnevu so učenci raziskovali kulturno dediščino domačega kraja. Na šolskem igrišču so vsem

učencem podružnice opisali igre in jih tudi prikazali. Dan je bil zelo zanimiv, ker je bilo veliko praktičnega dela. Pri izdelavi so učenci uporabili pestre materiale, kar je še povečalo njihovo motivacijo za delo. Ko pa so igre lahko še »preizkusili« in se igrali, je bilo njihovo zadovoljstvo in izraženo veselje pristno.

Na športnem dnevu smo združili preteklost in sedanost v ljubezni, igri in druženju. V športnem duhu so učenci igrali različne današnje in stare igre. Pridružili so se jim tudi starši, stari starši, krajanji ter predsednika KS Uršna sela in KS Birčna vas. Pripravili so 11 postaj z različnimi dejavnostmi (družabne in športne igre, stare igre, rajalne igre, plesna delavnica). Za še prijetnejše vzdušje so poskrbeli zvočni harmonik učencev Jureta in Tilna. Ob zaključku aktivnosti so učenci pripravili krajši kulturni program, vodja podružnice Vida Šter pa je vse prisotne nagovorila in predstavila pomen ohranjanja kulturne dediščine in zdravega načina življenja, poudarila, da je igra vir sprostitve, zadovoljstva in samouresničevanja, starše pa pozvala, naj pustijo otrokom čas in prostor tudi za igre.

Dejavnosti so zaključili s skupno telovadbo na šolskem igrišču, ki jo je vodila predstavnica iz šole zdravega življenja. Obiskovalci so si lahko v učilnici 5. razreda ogledali zanimivo in bogato razstavo starih iger in igrač. Ob tej priložnosti so prejeli priložnostno glasilu Z igro se krepim in veselim, ki ga bogatijo anekdote starih staršev, staršev in izdelki učencev.

Veseli smo, da so se obiskovalci odzvali v tako velikem številu in pri dejavnostih aktivno sodelovali. Skupaj smo preživeli pestro, sproščeno, aktivno sončno dopoldne.

Posebej se zahvaljujemo gospodu Frenku Kulovcu za vodenje igre petanka, nekdanji učenki podružnice Jani Šter za izvedbo plesne delavnice in vaditeljici skupine Šola zdravja, Darinki Smrke, za aktiven zaključek skupnega druženja s predstavljenimi tisočimi gibi za telo.

Hvala vsem za tako prijetno vzdušje in aktivno sodelovanje. Na zaključnem dogodku našega projekta smo skupaj zagotovili uresničilo eno od misli idejnega očeta Rastoče knjige, dr. Janeza Gabrijelčiča, ki je zapisal: »Naj ne mine dan, da ne bi naredil česa dobrega zase, za družino, za ožjo in širšo skupnost.«

Koordinatorica projekta Vida Šter

Moji stari starši in starši so se najraje igrali:

Ula Muhič: Babica in dedek sta se igrala slepe miši, s punčkami iz lesa, izdelovali so punčke iz cunj, zbijali so kozle.

Nuša Kovač: Babi se je igrala s punčko, dedi pa se je igral s fantkom (glava je bila iz šišk, nanjo so dali rutico, trup pa je bil iz ličkanja).

Anže Levacič Pekolj: Mami se je igrala kavboje in Indijance.

Hana Bartolj: Mami se je igrala z vrstico (pletenje). Oči se je igral igro zemljo krast.

Nejc Bele: Oči se je najraje igral gnilo jajce.

Tilen Gašper: Mami je delala punčke iz blaga.

Lan Šuštaršič: Babica se je najraje igrala z lesenim tovornjakom, mamica pa se je igrala z lokom.

Klara Bartolj: S sestrico se rada igram črnega Petra. Včasih pa se igram z avtomobilčki, ki sami vozijo po progi.

Lana Kutnar: Z babi se igrava spomin. Rada se igram z njo, ker vedno zmagam in to mi je zelo smešno.

Blažka Pirc: Šah me je naučil oči in ga v šoli rada igram z Lenartom. Zabavno je, ko pobirava figure.

Neža Fabijan: Rada se igram z Anžetom, z mamico in atijem se igramo »drekec pekec«. Igra se tako, da moraš ujeti peresa. Zmaga tisti, ki ima največ peres. Igra je zabavna.

Isabela Darja Bogataj: V šoli se rada igram v koticu. Jaz sem mama, Blažka je sestra, Lenart pa je ris. Igramo se tako, da peljemo risa na sprehod, na piknik, včasih pa pobegne.

Anže Brdar: Z mamico in sestro Aljo se igramo pujska. Zelo rad zmagam.

Učenci 1. r.

Moja najljubša igrača

Moja najljubša igrača je »bruder«. Sestavljajo jo traktor in strojni priključki. Imam tri traktorje in par priključkov. Imam tudi strička, da je bolj zabavno. Igram se, da imam hlev in krave. Z njimi se igram, da sem na njivi, na travniku in v gozdu. S traktorjem in priključki kosim, grabim, baliram, orjem, opravljam vsa kmečka dela.

Moja igra je zelo zabavna, v njej uživam.

Benjamin Hrovatič, 4. r.

Rad imam nogomet

Nogomet igram zelo rad. Trenirati sem ga začel v 2. razredu. Večkrat smo z ekipo zmagali. Na prvenstvu smo bili šesti.

Najraje ga igram s prijatelji: Andražem, Primožem, Nejcem in Tomom. Najraje izberem Andraža in igrava skupaj. Ko smo igrali na šolskem igrišču, sva v začetku dobila takoj tri gole. Nato pa sva se razigrala in zadela tri gole. Brcnil sem žogo in žoga se je od Andraževe noge odbila v gol. Nazadnje sva zabila deset golov in zmagala deset proti štiri.

Rad igram nogomet, ker ga znam. Moj najljubši nogometaš je Cristiano Ronaldo. Po televiziji gledam tudi nogometne tekme.

Gal Bartolj, 4. r.

MOJ PIKI

*Piki igrači je ime,
rad pod post'lo skriva se.
Ko predalček se odpre,
reče: Prosim, vzemi me!
Na vsak izlet gre z menoj,
pa četudi le nocoj.
Barve je vijolične,
ki pomirja me
in oči svetlečih
kakor zvezdice.*

Daša Drašler, 5. r.

Marjetka

Moja prababica je sešila to punčko. Ime ji je Marjetka. Dala jo je moji babici. Babi je punčko spravila.

Ko sem se rodila, je babi Marjetko zakrpalala in mi jo dala za moj krst. S to punčko sem se igrala veliko in se še vedno. Marjetka je stara 50 let. Marjetka je moja najljubša igrača in tudi vedno bo.

Loti Bele, 5. r.

Svečana podelitev plaket v Hiši Evropske unije

V ponedeljek, 18. 2. 2019, je v Hiši Evropske unije v Ljubljani potekala svečana podelitev plaket in otvoritev osrednje nacionalne razstave izbranih izdelkov za učence, ki so sodelovali in bili nagrajeni v projektu Mednarodni dan strpnosti – dan za strpnost in prijateljstvo.

Na slavnostnem dogodku je varuhinja človekovih pravic ga. Vlasta Nussdorfer, častna pokroviteljica projekta, podelila plakete avtorjem najboljših izdelkov.

V kategoriji osnovne šole (od 1. do 4. razreda/likovni izdelek) je plaketo za 3. mesto prejela učenka **Hana Bartolj** (2. r., PŠ Birčna vas).

Julija Šušteršič, 5. razred

Ali ste vedeli?

Nekateri pravijo, da je **Birčna vas** dobila ime po številnih izvirih, ki jih še posebej veliko lahko vidimo ob deževju. Tako so to vas včasih imenovali Virčna vas, kasneje pa so jo preimenovali v Birčna vas. Mogoče pa ime izhaja iz besede »birič«, saj so v bližini dvorca Ruperč vrh živeli grajski biriči.

Podružnična šola je bila ustanovljena leta 1907 kot dvorazrednica. Do leta 1933 se je šola razširila v štirirazrednico, leta 1939 je bilo tam pet oddelkov, leta 1941 pa kar šest. Od 1949 do 1959 je pouk potekal od 1. do 8. razreda, danes pa tam pouk obiskujejo učenci od 1. do 5. razreda.

Dolenje in Gorenje **Lakovnice** so ime dobile zaradi revne zemlje na tem območju, zaradi česar se je vas nekdaj imenovala Lakomnice. Z boljšim obdelovanjem in izboljšanjem življenja pa so jo preimenovali v Lakovnice. Značilnost kraja so kozolci, iz teh vasi pa izhaja tudi več tesarjev in krovcev.

Vasica **Jama** ima ime po obsežni kraški jami Kotarjevi prepadni, ki se nahaja v bližini. V njej se zbira voda, ki stalno priteka na površje kot Lakovniški studenec.

V vasi **Rakovnik** so našli rimski grob.

Vasi **Veliki in Mali Podljuben** sta dobili svoje ime, ker ležita ob vznožju vinogradniškega pobočja Ljuben. Vas Veliki Podljuben je »velika«, ker je po številu prebivalcev večja od sosednjega Malega Podljubna. V okolici so kraške jame Župenca, Hudičeva jama ter Velika in Mala Jama. Znamenitost vasi Veliki Podljuben predstavlja vaški vodnjak, ki je bil zgrajen leta 1938 in ki naj bi ga projektiral inženir Alojzij Hrovat.

Dvorec na **Ruperč Vrhu** so leta 1657 sezidali lastniki gradu Mehovo, t. i. grofje Paradajzarji. Po končani drugi svetovni vojni je bilo rešenih le nekaj najkakovostnejših arhitekturnih elementov – glavni portal in napisna plošča s kronogramom sta našla svoje mesto na preurejeni fasadi novomeške Knjižnice Mirana Jarca, dva kipa z baročne kapele sv. Jožefa pa sta v cerkvi sv. Nikolaja v Stranski vasi.

Tradicionalni slovenski zajtrk

Zajtrk telesu že na začetku dneva zagotovi dovolj energije za kakršnokoli kvalitetno delo ali brezskrbno igro in učinkovito razmišljanje ter pripomore k boljšemu razpoloženju.

Prav tako pa redno zajtrkovanje zmanjša občutek lakote skozi dan in željo po prigrizkih ter posledično povečanje kilogramov, zaradi česar se zmanjšuje možnost pojava kroničnih bolezni, sladkorne bolezni ter bolezni srca in ožilja.

Dejstvo je, da je nujno zajtrkovati, pri tem pa je tudi potrebno paziti na uravnotežen vnos žitnih izdelkov, beljakovin ter sadja ali zelenjave. Veliko vlogo pri določanju, ali je hrana zdrava ali ne, ima tudi dejstvo, kje so bila živila pridelana ter kako so bila predelana. Gre za spodbujanje zavedanja in pomena domače samooskrbe, hkrati pa ohranjanje čistega in zdravega okolja. Hrana iz lokalnega okolja je namreč sezonsko dostopnejša in bolj hranljiva, okus je bogat in tradicionalen, sadje in zelenjava imata več vitaminov. Poleg tega pa s tem podpiramo domačo proizvodnjo, ohranjamo podeželje in hkrati varujemo okolje zaradi krajših transportnih razdalj ter manjše uporabe embalaže.

Tradicionalni slovenski zajtrk je na splošno sestavljen pretežno iz polnovrednih žitnih izdelkov (kruh in kaša) v kombinaciji z beljakovinskimi živili (mleko in mlečnimi izdelki), z dodatkom sadja ali zelenjave. Pri sestavi tradicionalnega slovenskega zajtrka imajo veliko vlogo sezonska hrana, lokalno pridelana živila in preprostost priprave. Najpogosteje na jedilniku tradicionalnega slovenskega zajtrka najdemo črn, polnozrnat ali ajdov kruh z maslom in medom ali marmelado, navadni jogurt ali kislo mleko, mlečni zdrob ali proseno kašo s suhim sadjem, ovsene kosmiče z lešniki ali orehi in mlekom ter

polento z mlekom. Pojavi se tudi pečeno ali kuhano jajce. Zaradi vnosa vitaminov je priporočljivo zaužiti sadje, najpogosteje izberemo jabolko. Tako na začetku dneva zaužijemo približno 300 do 500 kalorij.

Spodaj je predlagan nabor devetih jedilnikov, ki se tradicionalno uporabljajo v slovenskem prostoru:

1. črn kruh, maslo, med, jabolko, mleko
2. ajdov kruh, med, kislo mleko ali navadni jogurt, jabolko, nesladkan čaj
3. ovsen kruh, skuta, korenček, nesladkan čaj
4. prosena mlečna kaša s suhimi slivami in medom, hruška, nesladkan čaj

Recept za proseno mlečno kašo s suhimi slivami in medom

Mleko zavremo in malo osolimo. Dodamo oprano proso ter kuhamo, da se zmehča. Dodamo suhe slive, ki smo jih prej narezali in namočili v vodo. Malo še kuhamo ob mešanju. Na koncu pokapamo z medom in postrežemo še toplo. Mlečno proseno kašo lahko postrežemo tudi hladno z žličko medu ali domače marmelade.

5. mlečni zdrob z rozinami, hruška, nesladkan čaj

Recept za mlečni zdrob z rozinami

Mleko zavremo in vanj zakuhamo mlečni zdrob. Kuhamo, da se zmehča. Proti koncu dodamo še rozine, ki smo jih prej namočili v vodi.

6. polnozrnat kruh, maslo, marmelada, kaki, nesladkan čaj
7. polbel kruh, umešano jajce, kisla kumariča, nesladkan čaj
8. polenta z mlekom, slive ali kaki

Recept za polento z mlekom

Delamo v razmerju 4 enote vode in ena enota polente. Vodo solimo (po želji dodamo malo ocvirkov za okus), zavremo in vanjo zakuhamo polento.

9. ovseni kosmiči na mleku z mletimi lešniki, narezano sezonsko sadje, voda

Recept za ovsene kosmiče na mleku z mletimi lešniki

V vrelo osoljeno mleko dodamo kosmiče in kuhamo 20 min. Ko je kuhano, serviramo na krožnik in posujemo z mletimi lešniki. Po želji lahko tudi sladkamo.

Povzela iz različnih virov:
Darja Marjanović

ŠUM SEKVOJ - GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasiło ureja uredniški odbor: urednica: Karmen Jenič, člani: Bogdan Mali, Darja Marjanović, Majda Meštrič, Vida Šter.

Jezikovni pregled vodilnih člankov: Karmen Jenič.

Glasiło je natisnjeno v 600 izvodih. Grafična realizacija: Tomograf Novo mesto.

Fotografija: Bogdan Mali in krajani.

Naslov uredništva:

Birčna vas 1,
Novo mesto
sumsekvoj@gmail.com

KJE JE TO?

Mnogo je koticikov v naši okolici, v katere ne zahajamo vsak dan ali pa tudi nikoli. In ko vidimo sliko, se vprašamo: »Kje pa je to?« Odgovor najdete na notranjih straneh.

Ob tej priložnosti povabimo vse bralce Šuma sekvoj, da s svojimi fotografijami obogatijo poznavanje naše okolice. Poslikajte skriti, vam ljubi koticik, in nam pošljite kratek opis, kje se nahaja. Morda boste s tem razveselili marsikoga in ga s svojo fotografijo povabili na sprehod.

Foto: Bogdan Mali

